

Mengšan

Glasilo Občine Mengeš, marec 2019, letnik XXVI, številka 3

Kurenti iz Ormoža so pregnali že tako sramežljivo letošnjo zimo. Vsako leto pa je med kurenti vse več mladih in otrok.

»Poklica si ne izbereš sam. Poklic izbere tebe.«

Intima glasbe v Mengšu

35. Pod mengeško marelo

Pticam prijazna občina

Z dvema enajstletnikoma do ekipnega bron na državnem prvenstvu do 15 let

10

12

14

21

30

Isčete dobro avtosolo?
RAZLIKA SE BREDIJE

RETOS

AKTUALNI TERMINI TEČAJEV

IZPIT ZA VODITELJA ČOLNA
15.03.2019 ob 17.00 uri

TEČAJ VARNE VOŽNJE (mladi)
16.03. in 23.03.2019

TEČAJ PRVA POMOČ
18.03.2019 ob 17.00 uri

TEČAJ CPP kat "B"
19.03.2019 ob 16.00 uri

TEČAJ VARNE VOŽNJE (točke)
22.03.2019

TEČAJ CPP kat "A"
28.03.2019 ob 16.00 uri

TEČAJ CPP kat "BE"(prikolica)
03.04.2019 ob 15.00 uri

IZPIT ZA TRAKTOR
zbiramo prijave

040-778-000
040-758-000

PROGRAM IZVEDBE PROJEKTA
Lokalni razvojni sklad in razvojna agencija Trzin
Evropska unija
REPUBLIKA SLOVENIJA
Ministrstvo za kmetištvo, gozdarstvo in prehrano
LAS
Združena Republika Slovenija
ZA VARSTVO NARAVE

Vabilo na usposabljanje

VODNIK PO NARAVI

Usposabljanje je namenjeno posameznikom, ki bi želeli pridobiti znanje in veščine za kakovostno vodenje po naravi. Izobraževani program bo obsegal 45 ur, s poudarkom na praktičnem delu na lokalnih mokriščih.

Program bo obsegal dva sklopa: prvi bo namenjen interpretaciji narave v smislu prepoznavanja narave in njene interpretacije, drugi sklop pa doživljajskemu vodenju skozi zgodbe in doživljajske igre.

Celotno usposabljanje bo potekalo v petih dvodnevni srečanjih (ob petkih popoldne in sobotah) med aprilom in junijem 2019 z zaključnim srečanjem v septembru 2019. Prvo srečanje bo v petek, 12. aprila, ob 16. uri v prostorih Občine Trzin.

Voditelja programa bosta dr. Gregor Torkar iz Pedagoške fakultete Ljubljana, izkušen interpretator narave in izvajalec okoljskega izobraževanja, ter Špela Kaplja iz Društva Terra Anima, izkušena pripovedovalka in doživljajska voditeljica po naravi.

Usposabljanje je del projekta LAS »Zgodbe naših mokrišč«. Udeležba je brezplačna, vendar je zaradi kakovosti izvedbe programa število mest omejeno.

Prijavo, s kratko obrazložitvijo, zakaj se prijavljate na usposabljanje ter kakšne dosedanje izkušnje z vodenjem skupin imate, pošljite do **5. 4. 2019** na e-naslov: zrsvn.oekr@zrsvn.si ali na naslov: Zavod RS za varstvo narave, OE Kranj, Planina 3, 4000 Kranj.

Spoštovani

vabimo Vas, na prireditev

»Podelitev priznanj najuspešnejšim športnikom občine Mengeš v letu 2018«,

ki bo v sredo, 27. marca 2019, ob 18.00 uri
v Kulturnem domu Mengeš.

Lepo vabljeni!

Franc Jerič,
Župan Občine Mengeš

Kazalo

4	Občina
8	Intervju
14	Reportaža
16	Mengeški utrip
26	Zanimivo
29	Šport
30	Kultura
35	Tretje obdobje
36	Politika
38	Pisma bralcev
39	Zahvale - obvestila

SODELUJTE V MENGŠANU

Priporočila za nenaročene prispevke o dogajanju v občini Mengeš: članki morajo biti opremljeni s polnim imenom in priimkom, naslovom avtorja in dopisano telefonsko številko, na kateri je mogoče preveriti avtentičnost. Uredništvo si v skladu s svojo uredniško politiko in prostorskimi zmožnostmi pridržuje pravico do objave ali neobjave, krajšanja, spreminjanja, povzemanja ali delnega objavljjanja nenaročenih prispevkov. Nenaročeni prispevki se ne honorirajo. Potrebno jih je oddati v formatih .doc, brez oblikovanja, vnesenih fotografij in grafik. Digitalne fotografije (vsaj ena je obvezna k vsakemu članku) pošiljajte kot samostojne datoteke v .jpg formatu ter velikosti vsaj 1 Mb. V besedilu dopišite stavek o vsebini fotografije in navedite avtorja. Dolžina prispevkov je lahko največ 1.500 znakov s presledki, v vsakem primeru pa je priporočljiv dogovor z urednikom. Zadnji rok oddaje za naslednjo številko je zadnji dan v mesecu. Prispevki oddani po tem roku ne bodo objavljeni v tekoči številki. Hvala za vaš trud!

Prispevke in oglase oddajte najkasneje do 31. marca 2019

MENGŠAN - JAVNO GLASILO OBČINE MENGEŠ

Izdajatelj: Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš, www.menges.si; Odgovorni urednik: Edvard Vrtačnik, 041 490 844, e-pošta: mengsan@menges.si; Uredniški svet: Rok Burja, Peter Gubanc, Franc Hribar, Bogo Ropotar, Matic Slokan, Tomaž Štebe; Lektoriranje: Grega Rihtar s.p. (za Artline d.o.o.); Oblikovanje in prelom: Artline d.o.o., tel.: 01 7291190, artline.design@siol.net, www.artline.si; Tisk: Schwarz, d.o.o.; Distribucija: Pošta Slovenije d.o.o.; Oglasi in zahvale: Občina Mengeš, tel.: 01 7247106, e-pošta irena.kosec@menges.si; Naklada: 3.000 izvodov; Revija: izide enkrat na leto, je brezplačna in jo dobijo praviloma vsak drugi petek v mesecu vsa gospodinjstva v občini Mengeš, vpisana je v razvid medijev MK pod zaporedno številko 357. Spletna izdaja: Mengšana ISSN 2536-3999

Zgodba z naslovnice: Pustna sobota v Mengšu. Foto: Edvard Vrtačnik

Naslednja številka Mengšana izide v petek, 12. aprila 2019

Diši po pomladi

Diši po rožicah, prebujenju,
diši po rožnati pomladi.
Po njej dišijo zemlja, zrak, trsje.
A livada še počiva, še ne zeleni.
Le ptički svojo pesem veselo žvrgolijo,
se rožnate pomladi veselijo.
Rdeče cvetje še v popkih spi,
hrib pobelili so zvončki, telohi,
vijolični podlesek v gozdu cveti.
Vse diši po rožnati pomladi.
Pust odganja zimo,
prinaša v domove nam zelenje,
v srcu začutim svežino,
svežino rožnate pomladi.

Mesec marec, mesec prebujanja, začetek pomladi in mesec žensk

Ko nam pust pomaga odganjati zimo, nas na mengeškem hribu razveselijo prve cvetice. Z nežnimi stebelci izpod listja iz še mrzle zemlje prikukajo telohi, zvončki, trobentice, jetrniki, podleski. Pozdravijo nas s svojimi lepimi pisanimi cvetovi. Na potoku Pšati se že veselo zibljejo prve divje račke, ob robu gozda pa se visoko in ponosno bohotijo puhaste rožice – mačice. Ptičje žvrgolenje in lučke na našem potočku nas na gregorjevo opomnijo na pomlad in čas ljubezni.

Kot sprehajalec lahko mirno in sproščeno občuduješ vso lepoto narave. Ponuja se nam kot odprta zakladnica in srečna sem, da živim z v Mengšu, kjer že po nekaj korakih iz mesta, lahko občutim in užijem njegovo razkošnost.

Marca zaznamujemo dva praznika žensk, dan žena in materinski dan. Moji spomini na 8. marec sežejo v otroška leta, ko je oče mami vedno prinesel rdeč nagelj. Ko sem zrasla v dekletu, je tudi meni poklonil nagelj in me spoštljivo objel rekoč: »Sedaj si postala dekletu, in veš, ni lepše rože, kot je slovenski nagelj.« Ob vsakem prazniku je šopek nageljnove vedno žarel na naši mizi, v srcu me boža spomin na starša. Dan žena je mednarodni praznik, postal je tradicionalen in praznujemo ga vsako leto ženske in dekleta. Ženska je nežna kot cvet in hkrati močna kot železo. S svojim delom, ponosom, vztrajnostjo, smo dokaz, da marsikaj zmoremo. Možje nas pri tem, hvala jim, podpirajo. 25. marec pa je posvečen materam. Materina skrb, dobrota in toplina nenehno žarijo. Težave matere ne zlomijo, saj prava mama po padcu vstane in gre naprej.

Ženske danes lahko najdemo veliko možnosti za sprostitve. Kultura, umetnost sta zame nekaj res lepega, ko se lahko s svojimi idejami, besedami in lastno noto izraziš na papirju, platnu, lesu, steklu ... Umetniško ustvarjanje me osrečuje in je postalo moj vsakdanjik.

Helena Testen

Predsednik republike Borut Pahor obiskal Dom za starostnike sv. Katarine v Mengšu

Februarja, ob svetovnem dnevu socialne pravičnosti, je predsednik republike Borut Pahor obiskal Dom za starostnike sv. Katarine v Mengšu. Sprejela ga je Snežana Golob, direktorica doma, ki mu je prostore doma tudi razkazala. Stanovalci in zaposleni so mu pripravili prigrizen sprejem in ga povabili na jutranjo gibalno terapijo, nato pa na sproščen pogovor o življenju v domu za ostarele in izzivih v jeseni življenja. Med obiskom se mu je pridružil tudi Franc Jerič, župan Občine Mengeš.

Foto: Daniel Novakovič, STA, vir www.up-rs.si

Foto: Daniel Novakovič, STA, vir www.up-rs.si

V Domu za starostnike sv. Katarine v Mengšu, ki lahko sprejme do 60 stanovalcev, je povprečna starost 87 (sedeminosemdeset) let. Predsedniku so posebej predstavili sodoben koncept gospodinjskih skupin, ki mu pri delovanju sledijo stanovalci in zaposleni v domu. Ti posebno pozornost posvečajo starostnikom z demenco, zato je v sklopu doma nastala tudi posebna enota za starostnike v IV. stadiju demence, imenovana Oaza. Gre za inovacijo v slovenskem prostoru, v kateri ob 24-urni prisotnosti terapevti skrbijo za stanovalce z dejavnostmi, ki imajo poudarek na bazalni stimulaciji, vodni terapiji, aromaterapiji in muzikoterapiji. Več fotografij o obisku predsednika si lahko ogledate na spletni strani Urada predsednika in FB Borut Pahor.

Besedilo in foto: Tina Drolc za občinsko upravo

Svetovna zdravstvena organizacija ocenjuje, da na svetu živi več kot 47,5 milijona ljudi z demenco, pri čemer predvidevanja nakazujejo, da se bo število v prihodnjih dvajsetih letih podvojilo. V Sloveniji je število obolelih ocenjeno na več kot 32.000, zanje pa skrbi približno 100.000 svojcev, zdravstvenih ter socialnih delavcev in drugih.

Predsednik si je ogledal prostore doma in besede hvaležnosti naklonil vsem zaposlenim, ki nesebično skrbijo za dobro počutje stanovalcev: »V domu vlada čudovito vzdušje.« Hkrati pa je opozoril, da daljše življenje in spremenjena razmerja med mlado, srednjo in starejšo generacijo vplivajo na posameznike, družine in družbo na splošno ter zahtevajo veliko sprememb na številnih področjih. Za-

radi staranja prebivalstva je zato treba sprejeti določene strukturne prilagoditve, ki bodo družbo ohranile vključujočo in bodo zagotavljale in povečevale kakovost življenja vsem generacijam tudi v prihodnje: »Mladi imajo zagon in znanje, ki je nenadomestljivo in zelo pomembno, vendar za uspešno in svetlo prihodnost potrebujemo modrost srebrne generacije in njihove dragocene izkušnje, iz katerih se lahko marsikaj naučimo. Znanje in modrost potrebujemo, da bomo ohranili mir in varnost za prihodnje rodove.«

V sproščenem pogovoru so stanovalci predsedniku republike povedali, da se v domu počutijo odlično in da zaposleni zanje lepo skrbijo. Zaposleni pa so povedali, da stanovalce spodbujajo k aktivnemu preživljanju časa, a se hkrati zavedajo, da potrebujejo tudi čas za počitek, druženje in dejavnosti, ki jih posebej veselijo.

Svetovni dan socialne pravičnosti je 20. februarja in nas opozarja na pomembnost sožitja med ljudmi, ne glede na starost, spol, raso, narodnost, vero, kulturo ali druge razlike.

Začetek težko pričakovane gradnje manjkajočega dela obvoznice v občini Mengeš

V marcu 2019 se je začela gradnja 1720 metrov dolgega odseka manjkajočega dela obvoznice v občini Mengeš. Odsek bo predvidoma zgrajen v desetih mesecih.

V okviru projekta bosta pri naselju Topole urejeni avtobusni postajališči in pešpot do naselja. Na določenih odsekih bo obvoznica zavarovana tudi s protihrupnimi ograjami.

Besedilo in foto: Tina Drolc za občinsko upravo

Pomagajmo žabicam čez cesto na odseku Mengeš – Koseze pri Vodichah!

Leto je naokoli in dvoživke so se spet prebudile. Spomladi se iz gozda čez cesto Mengeš – Koseze odpravi več tisoč dvoživk, krastače, rjave žabe, zelene žabe in pupki, do mrestišča – Phliškega bajerja. Da bi preprečil povoz dvoživk, smo v sklopu LAS projekta Zgodbe naših mokrišč Zavod RS za varstvo narave in občina Mengeš ob cesti postavili varovalne ograje za dvoživke. Varovalna ograja dvoživkam prepreči dostop do ceste. Za prenos dvoživk čez cesto pa je nujno potrebna pomoč prostovoljcev!

Spomladi se iz gozda čez cesto Mengeš – Koseze odpravi več tisoč različnih vrst dvoživk, krastače, rjave žabe, zelene žabe in pupki, do mrestišča – Phliškega bajerja.

Akcija Pomagajmo žabicam čez cesto poteka vsak dan, od mraka naprej (po 18. uri). S seboj imejte obvezno opremo: odsevni jopič, dobro svetilko in vedro. Akcije se udeležite na lastno odgovornost. Otroci se akcije lahko udeležijo le v spremstvu staršev! Otroci s starši naj prenašajo dvoživke ob stranski cesti Koseze – Šinkov Turn. Več o navodilih za prenašanje lahko preberete na www.pomagajmo-zabicom.si ali facebook strani Pomagajmo žabicam Phliški bajer. Preden se akcije udeležite, preverite vremenske razmere. Dvoživke se do mrestišča odpravijo ob ugodnejših vremenskih razmerah. Za lažjo organizacijo se, prosim, vpišite v tabelo: <https://doodle.com/poll/dnf564x5wdgzarse>. Za dodatne informacije lahko pišete na zabice.sinkovturn@gmail.com

Besedilo in foto: Nika Hrabar, Zavod RS za varstvo narave

Skupinska fotografija nastopajočih in drugih sodelujočih v oddaji pred Kulturnim domom Mengeš

Bogata dediščina in dogajanje v občini Mengeš predstavljena v oddajah Dobro jutro in Dober dan

Februarja se je občina Mengeš predstavila gledalkam in gledalcem oddaj Dobro jutro in Dober dan na TV Slovenija. Kulinarčna in kulturno glasbena predstavitev je navdušila vse, tudi člane ekipe v studiu. Poleg recepta in kuhanja mengeškega bizgeca, ki ga je v Osnovni šoli Mengeš prikazala Zorka Požar, so se predstavili še pritrkovalci in orgličar iz KD Mihaelov sejem, mladinska folklorna skupina KD Svoboda Mengeš, PD Janez Trdina Mengeš, ŠD Loka pri Mengšu, Kolesarsko društvo Mengeš, Čebelarsko društvo Mengeš, Smučarsko skakalni klub Mengeš, Backove vezilje, KD Mengeška godba, Klub harmonikarjev Stopar, Lovska družina Mengeš, ponudniki gostinskih storitev, Turistično društvo Mengeš in drugi. Celotna predstavitev je bila glasbeno obarvana in prepletena s sloganom občine »S pesmijo v srcu«.

Ciril Burger je predstavil zgodovino stavbe Trgovine Melodija, Vesna burger pa samo trgovino

Mengeški bizgrec se je kuhal v Osnovni šoli Mengeš

Zorka Požar, predsednica Turističnega društva Mengeš, je voditeljici oddaje Dobro jutro, Špeli Močnik, predstavila recept in kuhanje avtohtone jedi z občine Mengeš, mengeškega bizgeca. Pojasnila je, da so že pozabljeno jed v okviru literarno-etnološkega krožka pod mentorstvom Ljubice Rozman in Dragice Železnikar, znova odkrili učenke in učenci Osnovne šole Mengeš, ko so pripravljali raziskovalno nalogo z naslovom Trdinova etnološka pot. Med zapisi so večkrat zasledili informacijo o posebni jedi, ki jo je Janez Trdina imenoval mengeški bizgrec. Jed se je tako po 190 letih vrnila v Mengeš in navdušila s svojim edinstvenim in preprostim okusom ter načinom priprave. Zorka Požar je opozorila: »Mengeški bizgrec so včasih kuhali iz sestavin, ki so jih gospodinjne same pridelale oziroma so bile dosegljive. Tudi ime bizgrec včasih ni imel tako negativnega prizvoka, kot ga ima danes. Čeprav moram reči, da se z obujanjem tradicionalne jedi tudi ta spreminja.« Špeli Močnik

se je na koncu pridružila tudi Marija Merljak, ki je opozorila na zmernost tudi pri uživanju enolončnic ter pri razlagi recepta podprla Zorko Požar: »Za pripravo pravega mengeškega bizgeca je treba slediti receptu, predvsem pri uporabi začimb, saj preveč česna ali drugih močnih začimb uniči prvotni okus.«

Občina Mengeš je mesto, ki živi s sloganom »S pesmijo v srcu«

Pripravek iz občine Mengeš se je nadaljeval na trgu pred cerkvijo sv. Mihaela, zaščitnika Mengša, s pesmijo pritrkovalcev. Pritrkovanje je star slovenski običaj, ki je bil obujem z osamosvojitvijo in ga v Mengšu uspešno prenašajo na mlajše generacije. Ob zvokih pritrkovalcev je Jože Vahtar na kratko predstavil zgodovino Mengša: »Mengeš je bil v zgodovinskih zapisih prvič omenjen leta 1145, arheološki in zgodovinski viri pa kažejo, da je bilo območje Mengša poseljeno že v keltskih, ilirskih in rimskih časih.« Kmalu je na trgu pred cerkvijo zaplesala in zaigrala folklorna skupina. Nato je Matjaž Brojan predstavil slamninarstvo v Mengšu: »Izdelovalci slamninkov in klobukov iz Mengša, tudi Domžal, so bili zaradi inovativnih rešitev in drugih veščin dobro poznani oziroma priznani v celoti Evropi. Rečemo lahko, da so mengeški podjetniki že v tistih časih poslovali na evropskem trgu.« Pojasnil je, da se slamninarstvo znova obuja in da se večšina na mlajše generacije prenaša na različnih tečajih in izobraževanjih. Tradicija in večšina izdelovanja se bosta tako, tudi zaradi vse večjega interesa mlajših generacij, ohranili.

Pred Kulturnim domom Mengeš so se predstavila društva in ponudniki gostinskih storitev

Predstavitev dejavnosti v občini se je nato nadaljevala v stavbi Melodije Mengeš, kjer je ob glasbeni spremljavi Ciril Burger predstavil zgodovino stavbe Melodija: »Na tem mestu je stala Drnovova domačija, v kateri se je rodil Janez Trdina. Leta 1870 je domačijo kupil avstrijski Čeh in zgradil tovarno slamninkov. Po II. svetovni vojni so v stavbi organizirali tovarno Melodija Mengeš. Prvi dve leti so delavci izdelovali le pohištvo in opremo za tovarno, pozneje pa so se priučili tudi izdelovanja inštrumentov, začeli so s klavirskimi harmonikami, kitarami, orglicami, violinami in drugimi. Izdelovali so vse inštrumente, razen trobil in pihal.« Trgovina Melodija Mengeš je predstavila Vesna Burger, ki je pojasnila, da je nova trgovina v stavbi vse od leta 1995 in da imajo v trgovini poleg vseh glasbil tudi servis za harmonike, godala in brenkala: »Po osamosvojitvi je največ zanimanja za diatonično harmoniko, ki ni več inštrument za podeželje, ampak slovenski inštrument. Pohvalim lahko tudi naš servis glasbil, saj smo uspešno popravili tudi nekaj več kot 100 let starih inštrumentov.«

Pred Kulturnim domom Mengeš so predstavili kulinariko ter izredno močno kulturno in športno dejavnost organizirano v različnih društvih

Turistično društvo Mengeš je predstavilo mengeškega bizgeca in mengeški flancat ter druge jedi, ki so jih v preteklosti jedli v Mengšu, od orehove in pehtranove potice, do domačega kruha in jabolk. Marija Merljak ni skoparila s pohvalami.

Primož Premk je predstavil jedi, ki jih poleg sobotnih in nedeljskih kosil pripravljajo na Kmečkem turizmu Blaž: »Našim gostom ponujamo tudi različne domače narezke, obare, vampe, žgance, štruklje in druge jedi. Imamo tudi domače kokoši, iz njihovih jajc pa pripravljamo domače rezance, ki so obvezen dodatek domačim juham.« Eno kokoš so imeli tudi s sabo in je med pripovedovanjem prijazno počivala v naročju domačega sina. Špela Močnik je zaključila, da zares živijo v sožitju z naravo. Sledila je predstavitev Čebelarkega društva Mengeš, ki ima dolgo tradicijo delovanja na območju, prvi zapisi segajo v leto 1432. Kot Čebelarstvo Mengeš pa so nastali na pobudo prvega župana Občine Mengeš, Janeza Pera, pred tem so bili od leta 1905 včlanjeni v sosednjo čebelarstvo v Kamniku. Jože Boštjančič je odgovoril na vprašanje novinarke: »Največ pridelamo akacijevega medu, nato je bil včasih cvetlični med, vendar je tega vse manj, saj kmetje prekmalu pokosijo travnike in čebele nimajo primerne paše.«

Med kulinaricnimi predstavitvami je Marijo Merljak navdušila tudi predstavitev Jožeta Pera iz podjetja Catering Per, ki ponuja vrhunske pogostitve. Navdušil je s kuhano šunko v testu ter barvitimi, zanimivimi sladicami. Tudi druge jedi so bile lično zložene v obliki prigrizkov, ki so bili izredno uravnoteženi.

Vida Brojan je predstavila dejavnosti Backovih vezilj: »Povezuje nas veselje od vezenja, pletenja, kvačkanja, izdelovanja nakita in drugega. Rade se družimo ter druga drugo kaj naučimo.«

V osredje so nato z glasbo postavili Mengeško godbo, ki bo v letu 2019 praznovala 135 let od ustanovitve. Bojan Burnik je predstavil tudi Veteransko godbo, ki je bila ustanovljena na pobudo Lojzeta Piška.

SSK Mengeš in Kolesarsko društvo Mengeš

Ob zvokih pritrkovalcev je Jože Vahtar na kratko predstavil zgodovino Mengša

Miro Šušteršič se je s člani Planinskega društva Janeza Trdine Mengeš ravno odpravil na pohod z vnuki, na Mengeško kočo, ki je zelo priljubljena destinacija za redne, dnevne sprehode, saj je primerna za vse starosti, tudi za najmlajše in za slabše pripravljene pohodnike. Seveda pa je to le ena izmed številnih aktivnosti, ki jih izvajajo v društvu.

Marijo Merljak je s kulinaricno predstavitvijo ponudbe na Mengeški koči znova navdušila Irena Dolenc, ki je predstavila tudi certifikat

Zorica Požar, predsednica Turističnega društva Mengeš, je voditeljici oddaje Dobro jutro, Špeli Močnik, predstavila recept in kuhanje avtohtone jedi z občine Mengeš

Na koncu je vse gledalke in gledalce v občino povabil še Franc Jerič, župan Občine Mengeš

družinam prijazna koč, ki so ga prejeli od Planinske zveze Slovenije: »Certifikat smo dobili tako za ponudbo, ki je prilagojena družinam, kot za mini živalski vrt.« Posebej so izpostavili domače krofe, ki jih pečejo vsako soboto, ter jedi na žlico, pohanega piščanca in drugo.

Predstavila so se tudi športna društva s svojimi aktivnostmi. Najprej Kolesarsko društvo Mengeš, Niko Urankar je pokazal 45 let staro Rogovo kolo, ki ga še vedno vozi. Nato pa je Primož Jeretina, predsednik društva, povedal: »V društvu smo aktivni, vsako leto organiziramo veliko kolesarsko dirko, vzpon na Mengeško koč, in ko pospravimo svoja kolesa, še mengeški tek.« V pogovoru z Marijo Merljak sta ugotavljala tudi, kakšna hrana je primerna ob večjih koledarskih podvigih.

Sledila je kratka predstavitev Smučarsko skakalnega kluba Mengeš, ki ima v svojih vrstah tudi Anžeta Laniška. Predstavile so se mlajše selekcije, posebej tudi dve dekleti. Voditeljico so navdušili s podatkom, da imamo v Mengšu dolgo tradicijo smučarskih skokov in da so bile v tem času zgrajene kar tri skalnice, 20-, 25- in 30-metrška.

Med predstavitvijo Lovske družine Mengeš je Marija Merljak spodbujala lovce, da predstavijo svoje aktivnosti: »Vsako leto organiziramo poletni lovski tabor, kjer mlade učimo, kako skrbeti za naravo. Lovci opravimo v naravi veliko aktivnosti, smo varuhi narave, lov pa je le ena od številnih dejavnosti.« Voditeljica se je posebej navdušila nad kakovostjo divjačin-skega mesa.

Marija Merljak se je v nadaljevanju pomerila tudi v metanju podkev. Skupaj z Matjažem Anžlovarjem, predsednikom Športnega društva Loka pri Mengšu, sta predstavila staro slovensko tradicijo, ki so jo obudili v času osamosvojitve in je na širšem kamniško-domžalskem območju organizirana v ligo. Redno sodeluje več kot 16 ekip.

Na koncu je občino predstavil še Franc Jerič, župan Občine Mengeš: »Najprej bi pozdravil vse gledalke in gledalce. Občina smo ljudje in prepričan sem, da smo vam danes uspeli predstaviti našo zgodovino, kulinariko in društveno življenje. Kljub temu da sodimo med manjše slovenske občine, pa smo vam danes predstavil le del društev in naše kulinarike. Vse prebivalce vabim, da se pridružijo bogati kulturni in športni društveni dejavnosti. Vsa društva pa opozarjam, da bodo svoje dejavnosti gledalkam in gledalcem oddaje lahko predstavili še enkrat v septembru. Hvala ekipi za obisk in vse predstavitve.«

Ob zaključku oddaje navdušenja nad našo občino ni skrivala niti voditeljica v studiu, Mojca Mavec.

Vabljeni, da si oddajo ogledate na spletnem portalu www.mmc.si, v rubriki TV Dobro jutro, v arhivu oddajo z dne 23. februar 2019. Naj opozorimo, da je za pregled arhiva obvezna registracija v portalu.

Besedilo: Tina Drolc za občinsko upravo
Foto: Ivan Merljak

»Poklica si ne izbereš sam. Poklic izbere tebe.«

»Tako je bilo v mojem primeru. Tako pri podjetniški poti kot pri ukvarjanju z glasbo,« odgovori mladi podjetnik iz Mengša Rok Per na vprašanje, ali bi izbral kateri drug poklic, če bi bile okoliščine drugačne. Rok je pred dobrima dvema letoma, po očetovi upokojitvi, prevzel družinsko podjetje Catering Per gostinstvo. Mlademu podjetniku, ki je rasel, delal in se mojstril ob očetu, mami, sestri, poleg »nove« odgovornosti ogromno pomeni tudi glasba.

Kako bi se na kratko opisali?

Hm ... Sem preprost človek. Pomembni so mi mir, spoštovanje, delo in glasba.

Kako se je začela vaša podjetniška zgodba?

Moj oče je 1995 začel s podjetništvom. Star sem bil deset let. Takrat so bili moji prvi koraki v gostinstvu. Počel sem vse: lupil krompir, čistil solate in druga manjša gostinska dela. Večkrat sva šla z očetom v nabavo po zelenjavo in druga živila na tržnico. Ponosen sem bil na očeta. Všeč mi je bilo spoznavanje te obrti iz ozadja. Nato sem šel na Gostinsko in turistično srednjo šolo v Ljubljano ter nadaljeval študij na Višji strokovni šoli za gostinstvo in turizem Bled.

Bi ta poklic izbrali tudi, če ne bi imeli že družinskega podjetja?

V posel sem padel. Od desetega leta vidim samo to. Večkrat se tudi pošalim in rečem, če bi bil pameten, bi bil astronaut v Nasi.

Kako je videti vaš povprečen vsakdan?

Po jutranji kavici takoj začnem z delom. Začnem v kuhinji, kjer pripravimo vse potrebno za dogovorjeni dogodek. Po urah priprav, naložimo inventar, jedi v prevozno sredstvo, ki je urejeno za prevoz živil in se zapeljemo na lokacijo dogodka. Postavimo, postrežemo, pospravimo, odpeljemo. Po končanem dogodku sledi še pospravljanje kuhinje, morebitne priprave za naslednji dan. Nato doma pojem kosilo oziroma večerjo – odvisno, kako pozni smo. Če sem pravočasno doma, se udeležim še vaje Mengeške godbe. Ta del večera mi veliko pomeni, ker se sprostim in pogovorim s prijatelji.

«Hrano spoštujem, ker vem, koliko truda je vloženega v njeno pripravo.»

Kaj vam je pri tem delu najbolj všeč?

Vsak dan delam na drugi lokaciji, srečujem različne ljudi. Dan ni enak prejšnjemu.

Na kaj ste najbolj ponosni?

Najbolj sem ponosen na svojega očeta. Njegovo vztrajnost, komunikacijske spretnosti, vsa priznanja, ki jih je dobil, pripadnost gostinstvu. Kot tudi na nekatere posebne goste ter lokacije, na katerih smo nudili naše storitve.

»Najbolj sem ponosen na svojega očeta. Njegovo vztrajnost, komunikacijske spretnosti, vsa priznanja, ki jih je dobil, pripadnost gostinstvu.«

Katere jedi največkrat pripravljate?

Izbor jedi se vedno prilagodi željam naročnika. Izbor je odvisen od lokacije, namena pogostitve (diplomatski sprejemi, poroke, okrogle obletnice, seminarji, pikniki ...). Pripravljamo drobne prigrizke, coffe brake, hladne bifeje, hladno-tople bifeje s pripadajočimi solatami, drobnimi sladicami in dekorativne torte.

Zelo rad pripravljam hladne plošče: sirove, mesne, telečje ruladice, suhomesnate, mesne musse, različne mesne in zelenjavne namaze, razne koktajle – mesne ali zelenjavne, sirova in mesna nabodala. Všeč mi je, ker lahko eksperimentiram vizualno podobo plošče. Ker drži rek, da jemo tudi z očmi.

Na katerih dogodkih se najraje preizkusite?

Najljubša mi je strežba na diplomatskih sprejemih, kjer se naše podjetje predstavi v celoti od izbora jedi za njihovo državo do poteka protokolarnega dogodka.

Čemu vi dajete prednost vaši ponudbi?

Vizualnost in okus. Vizualnost zajema celotno storitev (od miz, prtov, kozarcev, inventarja ipd.) Pri okusu stremimo, da je sezonsko, če se le da lokalno. V poletnem času uporabljamo zelenjavo z domačega vrta. Nakupujemo tudi na lokalni tržnici. Naša hrana ima pridih svežine, lepe in okusne kulinarne priprave.

Kakšne so vaše smernice za zdravo in uravnoteženo prehrano?

Hrana mora biti pestra in raznolika. Surovine čim bolj lokalne in slovenske. Hrano spoštu-

»Zelo rad pripravljam hladne plošče ... Všeč mi je, ker lahko eksperimentiram vizualno podobo plošče. Ker drži rek, da jemo tudi z očmi.«

jem, ker vem, koliko truda je vložena v njevo pripravo. Zelo pazim, da naročim toliko živil, kolikor jih potrebujem za naročnika.

Kako vidite današnje prehranjevalne navade mladih in drugih ljudi, ki jih srečujete?

Današnji mladi vse preveč posegajo po hitro pripravljani hrani. Starih tradicionalnih slovenskih jedi pa niti ne poznajo.

Medosebni odnosi so tudi lahko zanimiva tema. Kako vam uspeva, glede na to, da z družino živite skupaj, delate skupaj?

Delo jemljemo profesionalno in ni prostora za konflikte. Za domačo mizo pa radi pogosto analiziramo opravljeno delo.

Včasih je nadaljevati uspešno pot podjetja velik izziv. Časi se spreminjajo, prav tako trg oziroma zahteve naročnikov. Kje vidite največje izzive?

Kakovost, novi izzivi, prilagajanje naročnikom.

Kaj vam je kot podjetniku najtežje v vašem poslu?

Birokracija in neosebni poslovni stiki.

Kje se vidite čez deset let?

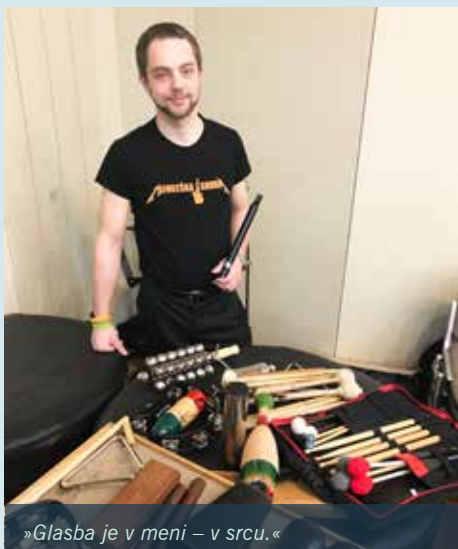
To je še kar daleč, vsekakor pa v enakem poklicu. Želim si, da ostane tako, kot je. Oziroma mi je v izziv, da bo čez deset let podjetje še bolj uspešno.

Družina Per (od leve): sestra Ana, mami Cilka, Rok, oče Jože

»Gre za nekakšen prenos energije iz sebe na inštrument. Ko udarim ... tolkalo nekako uravnovesi energije.«

»Glasba je v meni – v srcu.«

Nadaljujete družinsko tradicijo uspeha v podjetništvu in tudi v glasbi. V Mengšu in tudi onkraj meja je vaš priimek dobro zapisan tako po očetu v gostinstvu kot vašem stricu v glasbi. V glasbo ste bili, tako rekoč, tudi »poklicani«.

Res je. Glasba je v meni – v srcu. Družinsko imamo tudi svojo glasbeno skupino. Sicer moja glasbila ne sodijo toliko v to zvrst glasbe, ki jo igrajo. Drugače pa smo vsi člani Mengeške godbe. Kar enajst Perov nas že igra v godbi.

Kaj vam pomeni glasba?

Sproščanje. Pri Mengeški godbi igram dobrih petnajst let, to mi je v veliko veselje in sprostitiv. Rad se družim z godbeniki, saj nas je šestdeset in je vedno dobra volja. Gre za nekakšen prenos energije iz sebe na inštrument. Ko udarim tolkalo nekako uravnovesi energije.

Zakaj ste izbrali za inštrument prav tolkala?

Že od nekdaj je bila to moja želja. Ko sem se vpisal v glasbeno šolo, sem želel igrati bobne. Pa ni bilo oddelka za tolkala. Nato sem izbral klavir in se ga učil štiri leta ob obiskovanju pouka glasbe. Mengeška godba mi je zaradi njihovih potreb ponudila možnost, da sem se učil tolkala kar v godbenem domu. Po nekaj letih sem nadaljeval v Glasbeni šoli, kjer se je odprl oddelek za tolkala.

Morda si marsikdo ne predstavlja, koliko inštrumentov sodi pod tolkala in jih kot tolkalist obvladate. Katera so?

Tolkal je res veliko – bobni, ksilofoni, zvončki, piščali, kravji zvonci, činele, triangel, timpani, marimba ... V bistvu vsa glasbila, na katera se lahko tolče (udarja).

Na kaj ste najbolj ponosni kot Mengšan?

Imamo naravo, čist zrak, mir, veliko kultur-

nih in športnih društev, blizu je do Ljubljane, Kranja. Mengeš je glasbeno mesto.

Kako je biti podjetnik v Mengšu?

V Mengšu je veliko podjetnikov. Za naše podjetje je ugodno, ker smo blizu Ljubljane, saj smo vezani na naše naročnike. Z Občino Mengeš dobro sodelujemo.

Bi v kraju kaj spremenili, če bi lahko?

Da bi kdaj organizirali srečanje menseških podjetnikov. Upam, da se bo realiziralo na projektu Interaktivni glasbeni muzej. Za Mengšane bi bilo dobro, da bi imeli več kolesarskih poti.

Kako gledate na današnje mlade in njihovo udejstvovanje v Občini Mengeš?

Najbolj sem v stiku z mladimi godbeniki. Veliko mladih je vključenih v razna kulturna in športna društva.

Kaj je tisto, kar bi predlagali mladim, da bodo bolj zadovoljni?

Prvi korak je vedno potreben. Treba si je zastaviti jasen cilj in se ga držati. Če te tvoje dejanje ne približuje cilju, zamenjaj taktiko. Nikoli cilja!

Kaj vas naredi zadovoljnega poleg glasbe in dela?

Motor. Sem motorist – izletnik. Motor mi nudi, da vidim ogromno skritih kotičkov Slovenije. Rad imam tudi agrikulturo. V izziv mi je, da vzgojim eksotične sadeže. Na primer avokado in ananas. Sem pa tudi ljubitelj še enega športa – preciznega strelstva. Sem licenciran strelec – izključno za šport.

Kakšne cilje ste si osebno zastavili v tem letu?

Rad bi si ogledal čim več zanimivih krajev in spoznal njihovo kulturo, običaje in kulinariko.

Besedilo in foto: Urška Vahtar

»Rad imam tudi agrikulturo. V izziv mi je, da vzgojim eksotične sadeže. Na primer avokado in ananas.«

Vsem materam voščim ob njihovem dnevu.

Župan Občine Mengeš
Franc Jerič

Koledar dogodkov in prireditev v občini Mengeš - marec in april 2019

KDAJ	KAJ	KJE	ORGANIZATOR
petek, 15. marec ob 18. uri	Konopljna čajanka	Društvo Aia - Mladinski center Mengeš, Slovenska cesta 28, 1234 Mengeš	DRUŠTVO AIA - MLADINSKI CENTER MENGEŠ
sobota, 16. marec ob 9. uri	3. turnir Rekreativne badminton lige PKA	Šport & Wellness Center Harmonija, Linhartova cesta 33, 1234 Mengeš	BADMINTON KLUB MENGEŠ
sobota, 16. marec ob 15. uri	Badminton turnir	Športno društvo Partizan Mengeš, Slovenska cesta 39, 1234 Mengeš	DRUŠTVO AIA - MLADINSKI CENTER MENGEŠ
nedelja, 17. marec ob 8. uri	Pliskina pot na Krasu - Palček Pohajalček	Pliskovica	PD Janez Trdina Mengeš
sreda, 20. marec ob 19:30	Skrivnosti genijev in najboljših vodij	Društvo Aia - Mladinski center Mengeš, Slovenska cesta 28, 1234 Mengeš	DRUŠTVO AIA - MLADINSKI CENTER MENGEŠ
torek, 26. marec ob 8. uri	Tura Čreta	Vransko	PD Janez Trdina Mengeš
sreda, 27. marec ob 18. uri	Sredin društveni dogodek	PD Mengeš, Slovenska c. 28, 1234 Mengeš	PD Janez Trdina Mengeš
sreda, 27. marec ob 18. uri	NAJUSPEŠNEJŠI ŠPORTNIKI OBČINE MENGEŠ V LETU 2018	KULTURNI DOM MENGEŠ, SLOVENSKA CESTA 32, 1234 Mengeš	OBČINA MENGEŠ
sreda, 27. marec ob 18. uri	Alpe Adria Trail - potopis	Mengeška koča, Mengeška koča, 1234 Mengeš	PD Janez Trdina Mengeš
sobota, 30. marec ob 9:45	Tradicionalni pohod Mengeš-Rašica-Mengeška koča po Grebenski poti	Brunarica ŠD Loka pri Mengšu, Na gmajni, 1234 Mengeš	ŠD LOKAPRI MENGŠU
sobota, 6. april ob 9. uri	SKUPNA ČISTILNA AKCIJA 2019	PARKIRIŠČE ZA KULTURNIM DOMOM MENGEŠ, SLOVENSKA CESTA 32, 1234 Mengeš	OBČINA MENGEŠ IN TURISTIČNO DRUŠTVO MENGEŠ
nedelja, 7. april ob 8. uri	Tura Kršičevca (Pivka) - Palček Pohajalček	Pivka	PD Janez Trdina Mengeš
torek, 9. april ob 8. uri	Krožna pot Stara Loka - Križna gora - Planica - Crgrob - Stara Loka	Stara Loka	PD Janez Trdina Mengeš
sobota, 13. april ob 8. uri	Kamniški vrh čez Hude konce	Molnarjev breg	PD Janez Trdina Mengeš
sreda, 24. april ob 18. uri	Sredin društveni dogodek	PD Mengeš, Slovenska c. 28, 1234 Mengeš	PD Janez Trdina Mengeš
sobota, 27. april ob 7. uri	Trim pohod Rašica	Rašica	PD Janez Trdina Mengeš

RAZPORED ODVOZA KOSOVNIH ODPADKOV V OBČINI MENGEŠ (POMLAD 2019)

DATUM ZAČETKA ODVOZA	NASELJA
1. 4. 2019	Mengeš
2. 4. 2019	Dobeno, Topole
3. 4. 2019	Loka pri Mengšu

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev spadajo:

- ✓ kopalniška oprema,
- ✓ pohištvo,
- ✓ preproge,
- ✓ oblazinjeno pohištvo,
- ✓ svetila in senčila,
- ✓ veliki gospodinjstvi aparati (štedilniki, hladilniki ...),
- ✓ veliki železni in drugi kovinski kosi ...

Med kosovne odpadke iz gospodinjstev NE spadajo:

- ✗ nevarni odpadki, kot so embalaža škropiv, olj, barv in lakov,
- ✗ avtomobilski deli,
- ✗ akumulatorji,
- ✗ gume,
- ✗ sodi,
- ✗ gradbeni material,
- ✗ veje drevja in živih mej,
- ✗ azbestna kritina.

Kosovne odpadke postavite na predvideni dan odvoza do 5. ure zjutraj na odjemno mesto, kamor običajno postavite zabojnike za komunalne odpadke.

Javno komunalno podjetje Prodnik d.o.o., Savska 34, 1230 Domžale
01/729-54-30 | info@jkip-prodnik.si | www.jkip-prodnik.si.

PRODNIK
Javno komunalno podjetje

Intima glasbe v Mengšu

Mengeš je glasbeno mesto z izredno veliko ljubiteljev petja in instrumentalne glasbe, ki se povezujejo v zборе, godbo, različne ansamble ali nastopajo v solistični izvedbi doma in drugod. Vse premalokrat pa Mengeš gosti kakšnega drugega izvajalca, ki bi dopolnil domače ustvarjanje in dopolnil potrebo po kakovostni glasbi. Tokrat bo posebna priložnost poslušati znano mezzosopranistko Manco Izmajlovo, rojeno Urbanc. Znana je po izvajanju operne in klasične glasbe na koncertih po Sloveniji in svetu. Njen repertoar vključuje več kot 350 skladb različnih žanrov v kar 24 jezikih. Za seboj pa ima več kot 1000 nastopov. Igriva in polna energije je predstavila prihajajoči glasbeni dogodek v Mengšu in razkrila nekaj zanimivosti iz svojega življenja.

Vaše ime povezujemo skoraj izključno samo z glasbo in domnevam, da se pri vas vse vrti prav okoli nje. Kdaj in kako je glasba prvič vstopila v vaše življenje?

Moj pevski talent se je začel kazati nekje pri trinajstih letih. Pri šestih sem začela hoditi v glasbeno šolo in igrala na prečno flavto.

Se je vaš talent prenesel tudi na vaše otroke?

Imam hčerki stari pet in enajst let, Karolino in Izabelo. Izabela igra na klavir, a jo bolj vleče v oblikovne zadeve, kot je risanje in oblikovanje. Karolina je letos začela hoditi v glasbeno šolo in kaže veliko zanimanje za glasbo. Nenehno poje. Že pri treh letih je znala zapeti vsaj 30 pesmi. Vsrkala jih je kot goba. Na neki rojstnodnevni zabavi je v roke vzela mikrofona in se ni več ustavila.

Razpeti ste med družino in glasbo, od katerih živite. Kako usklajujete svoje življenje?

Včasih je res težko koordinirati glasbene in družinske zadeve. Moj mož je pravkar postal profesor na Dunajski akademiji za glasbo. Vse več hodiva na Dunaj, ki postaja druga močna naveza, takoj za Moskvo. Pomagajo vsi dedki in babice ...

Toda posebnega odnosa nimate samo do Moskve in Dunaja. Vaše korenine segajo prav do naših krajev.

Oče je bil doma iz Loke, kjer še danes živi stric Andrej Urbanc z družino. V Loko redno pridemo na družinska srečanja. Kot otrok sem velikokrat preživljala dneve pri babici, po kateri sem tudi dobila ime, in mislim, da sva si bili zelo podobni. Bila je gospodinja, a pred poroko strastna amaterska igralka. Tega ni mogla nikoli pozabiti in je svoje otroke vedno z žarom vodila v gledališče.

Poletja, preživeta pri starih starših, so za vsakega otroka nepozabna. Kako se jih spominjate?

Spomnim se, da sem bila celo poletje na drevesih, skakala z dežnikom s strehe garaže in poskušala leteti, kot ptica ... Veliko sem se pogovarjala z babico, z njo hodila veliko k mašam, se igrala s sosedovimi otroki.

Konec meseca se zopet vračate v Mengeš. Od kod ideja o koncertu klasične glasbe prav pri nas?

Pred leti sva z možem Benjaminom delala 100 srčnih koncertov po Sloveniji, butične dogodke predvsem po manjših krajih. Takrat sva prišla tudi v Mengeš, ki mi je ostal v spominu kot kraj z najbolj srčnim sprejemom. Dvorana v Župnijskem domu je bila res dobro obiskana. Ljudje me že dolgo sprašujejo, kdaj spet pridem.

Koncert Mance Izmajlove v župnijskem domu Mengeš bo v nedeljo, 31. marca. Začel se bo ob 17. uri. Vstopnice se bodo prodajale na prodajnih mestih Moje karte. Upokojenci imajo poseben popust.

Od tega koncerta je minilo kar nekaj časa.

Res je. Večkrat so me vabili na različne slovesnosti v Loko, a se ni izšlo. Zdaj pa smo se dogovorili za koncert konec marca. Imenuje se Ruska noč, ki bo res nekaj posebnega za res posebne poslušalce. Ta turneja spremlja moj zadnji album pod imenom Ruska kolekcija, ki združuje najlepše ruske pesmi različnih žanrov ob spremljavi simfoničnega orkestra.

Kakšen je osnovni namen koncerta, kaj lahko poslušalci pričakujejo?

Z mano bosta nastopila violinist Benjamin Izmajlov in pianistka iz Sankt Peterburga Olga Ulokina. Ljudem želimo predstaviti bogato zakladnico ruskih pesmi. Nekaj bo zanje novih pesmi, nekaj pa klasičnih, tradicionalnih. Posebej izbrana besedila preberemo tudi v slovenščini. Nastop je zelo intimen, hkrati pa razkošen, čustveno bogat in vedno vzpostavi močan stik z občinstvom. Trajal bo uro in pol. Po njem pa bom podpisovala zgoščenke, ki so ta hip na voljo le na koncertih.

Ta koncert je eden od serije koncertov, ki jih prirejate po Sloveniji.

Po Sloveniji je bilo od lanskega poletja že 20 tovrstnih koncertov. Ponekod smo bili celo dvakrat.

Izbrali ste dvorano župnijskega doma. Zakaj?

Dvorana je ravno prav velika in ima lepo akustiko. Take imam najraje. Vesela sem, da smo se z gospodom župnikom dogovorili za koncert.

So bili vsi dosedanji koncerti v takšnih dvorinah?

Izbiramo manjše in srednje akustične dvorane. Raje vidim, da koncert ni ozvočen. Glas najlepše zveni v naravni akustiki. Je tudi lažje peti brez ozvočenja, saj se sliši enako kot, ko vadiš doma. Z mikrofonom se tvoja zvočna slika zelo spremeni, kar sliši občinstvo, pa je tudi zelo odvisno od dobrega tonskega mojstra in teh je malo.

Kot ste omenili, je ta koncert del večjega projekta.

Album Ruska kolekcija je za naju z možem najbolj kompleksen projekt doslej. Predsta-

Z možem Benjaminom sta skupaj pristopila k zahtevnemu projektu Ruska kolekcija

vlja legendarne ruske pesmi v novih simfoničnih priredbah – nekatere celo prvič tako zvenijo. Poleg melodije so zelo pomembna besedila, zato sem v knjižici vsa prevedla v slovenščino in angleščino. Ogromno dela sem imela z dobro izgovarjavo, saj ima ruščina težko fonetiko. Nekatere pesmi sem snemala celo petkrat. V Moskvi smo posneli orkestralni del, pri nas v Sloveniji pa glas. Moj mož je na koncu vse skupaj zmiksalsal, kar je bilo ogromno delo, mastering pa je bil narejen pri enem od najbolj znanih mojstrov v ZDA. Kot zanimivost naj povem, da sem tokrat prvič snemala na vintage mikrofonom, iz leta 1949.

Idol Mance Izmajlove je bil Dmitrij Hvoštovski, ruski bariton, ki je umrl lansko leto pri 54 letih. O njem pravi: "Ko je umrl, sem teden dni jokala. Zaradi njega sem vzljubila rusko glasbo in sem mu v spomin v zadnjem albumu napisala posvetilo."

Zaradi tehnike snemanja in obdelave je zvok albuma zelo retro – sodoben. Dobivamo čudovite odzive od vsega sveta. V kratkem bo izšel v Rusiji, razmišljamo tudi o vinilki.

So vinilne plošče primerne za današnji čas?

Po vsem svetu vinilke postajajo vse bolj popularne. Imajo bolj topel zvok in spomin na 60. in 70. leta. Ljudem, tudi mladim, so zanimive in všečne. V Moskvi na primer zdaj gramofone in vinilke prodajajo v vseh večjih knjigarnah.

Veliko gostujete po svetu, srečujete veliko ljudi. Kako prepoznavna je slovenska glasba v tujini?

Slovenska (klasična) glasba nima svetovne prepoznavnosti tako kot na primer ruska. Zato jo najlažje predstavljam ob boku drugih slovanskih narodov in je potem zelo lepo sprejeta.

Kot glasbena ustvarjalka ste veliko prispevali k prepoznavnosti Slovenije in slovenske kulture v svetu. Kateri projekt je bil zadnji v vrsti?

Posnela sem 24 slovenskih pesmi z Ruskim državnim simfoničnim orkestrom kinematografije in s turnejo Slovanska duša, kjer je bilo vedno vsaj tretjina slovenskih pesmi, nastopala po vsem svetu. Pesmi, kot so Lipa, Bodi zdrava domovina, In vendar enkrat še, srce, Dan ljubezni, Avsenikove pesmi vedno doživijo topel odziv občinstva po svetu ...

Kateri vaš projekt pa je trenutno najbolj aktualen?

Pripravljamo še nekaj koncertov Ruska noč. Jeseni imava z možem evropsko turnejo po večjih mestih s klasičnim repertoarjem različnih skladateljev. V Rusiji pripravljamo izid albuma Ruska kolekcija pri znani ruski založbi Melodija in s tem je tudi povezanih veliko koncertov. In projekti na Dunaju, ki jih začne moja mož.

Besedilo in foto: Edvard Vrtačnik

35.
pod
mengeško
marelo

Mengeška godba je skupaj z gosti pripravila odličen glasbeni večer

35. Pod mengeško marelo

Del etno glasbene skupine s solistko, pevko in klarinetistko Kiko Szomi Kralj

V soboto, 23. februarja, je bila v mengeškem kulturnem domu že 35. prireditev Pod mengeško marelo v organizaciji Mengeške godbe, ki je pod vodstvom kapelnika Dimitrija Ledererja pripravila zanimiv glasbeni program.

Na tokratni Mareli smo se vrnil v njene zlate čase, ko je godba v goste vabila le »svoje« ansamble, in sicer glasbene zasedbe z godbenimi člani. Zdaj je v Mengšu ansamblov spet več, na letošnji Mareli pa so zaigrali, čisto po naključju, ansambli, pri katerih igrajo mengeški klarinetisti.

Svoje viže so nam zapeli in zaigrali Ansambel Svetlin, Veseli Begunčani in Slovenski muzikantje. Klarinetisti Matej Dornik, Robi Požar in Primož Kosec so z godbo in Veselimi Begunčani zaigrali skladbo Trije mušketirji, katere avtor je Primož Kosec. Z godbo je skupno skladbo v priredbi Teje Komar zaigrala tudi etno-rock glasbena skupina Kontrabant s klarinetistko in godbeno pripravico Kiko Szomi Kralj, ki je s skupino tudi zapela. Glasbeno dogajanje so z izvedbo Avsenikovih viž popestrili člani novoustanovljenega Ansambla Usner, avstrijsko-slovenska zasedba z godbenim članom Mihom Koscem.

Skozi prireditev nas je z besedo in humorjem popeljal Franc Pestotnik - Podokničar, na poskočne viže Mengeške godbe pod vodstvom kapelnika Dimitrija Ledererja in Veteranske sekcije Mengeške godbe pod taktirko Janeza Pera pa so zaplesale tudi mlade Mengeške mažoretke, ki jih vodi trenerka Anita Omerzu Tome. Veteranska sekcija je svoj nastop obogatila še z združenimi pevci nekaterih povabljenih ansamblov, Mengeška godba pa je med svojimi skladbami ponovila uspešnico z novoletnega koncerta, na ksilofonu je bil solist Klemen Juvančič. Solisti so bili tudi Godbena vokalna skupina, 6 mož, ki so zapeli Le nocoj nikar domov, in res se nam po dobre tri ure trajajoči prireditvi ni mudilo domov, saj je bilo vzdušje zopet odlično.

Hvala vsem, ki ste podprli našo tradicionalno prireditev. Še posebej pa se KD Mengeška godba zahvaljuje vsem donatorjem za finančno in drugo pomoč, utečeni delovni ekipi TD Mengeš za pomoč pri postavitvi odra in ureditvi scene ter Melodiji Mengeš za prodajo vstopnic.

Besedilo: Maja Keržič
Foto: Jože Kavčič

Ansambel Svetlin je zaigral skupaj z novim klarinetistom, Mengšanom Matejem Dornikom

Novoustanovljeni slovensko-avstrijski ansambel Usner v pogovoru s Podokničarjem

Veteranska sekcija Mengeške godbe in Mengeške mažoretke

Pogled z odra Mengeške marele

Veseli Begunjčani tokrat z dvema pevkama, Aleksandro in Barbaro

Mengeška godba in solist Klemen Juvančič

Vokalna skupina Mengeške godbe je zapela Le nocej nikar domov

Veteranska sekcija s pevci

Veliko zanimivega v PGD Loka

V prostorih društva se je 3. februarja začel tečaj za vodjo skupine. Operativni gasilec z uspešno opravljenim tečajem pridobi čin višji gasilec. Organizator tečaja je GZ Mengeš v sodelovanju z GZ Vodice. Skupaj se ga udeležuje 26 gasilcev iz obeh zvez. Iz PGD Loka je šest tečajnikov. Tečaj se bo predvidoma zaključil z izpiti v zadnji tretjini aprila.

Požar v večstanovanjskem objektu na Slamnikarski ulici v Mengšu

Urša Brumec in Miha Jerič uspešno na tečaju dihalne naprave

V sredo, 6. februarja, in četrtek, 7. februarja, je v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS na Igu potekal tečaj za uporabnika izolirnega dihalnega aparata.

Prvi dan so tečajniki preživeli v učilnici, kjer so spoznali sestavne dele, vzdrževanje in uporabo izolirnega dihalnega aparata ter nudenje prve pomoči pri motnjah dihanja in delovanja srca. Drugi dan je bil namenjen praktičnemu delu z izolirnim dihalnim aparatom. Pred kosilom je sledil prvi preizkus na poligonu (labirint), obremenitveni test ter izvlek gasilca. Po kosilu pa je sledila vaja nameščanja reševalne maske poškodovancu in izvlek/prenos iz prostora, nato pa prehod čez cisterno, stolp, labirint in na koncu obremenitveni test. Tretja vaja je bila nameščanje dihalnega aparata v vozilu, prehod čez labirint ter obremenitveni test. Za zaključek pa je sledila še vaja preiskovanja prostorov v dimni hiši.

Iz našega društva sta se tečaja udeležila Urša Brumec in Miha Jerič ter ga uspešno opravila. V petek, 15. februarja, smo se s tremi člani

našega društva udeležili 4. gasilskega kviza »Spojka« v organizaciji PGD Ihan. Sodelovalo je veliko gasilskih društev z Gorenjskega, Ljubljana I, II in Notranjskega, ter eno društvo iz sosednje Hrvaške (VS Varaždinske županije). Pomerili smo se v kvizu iz različnih gasilskih tematik, ter na koncu vsi prejeli praktično darilo.

Naše društvo so zastopali Kaja Ručigaj, Miha Jerič in Sašo Jenčič. Uvrstili so se na 11. mesto med 31 trojkami.

V soboto, 16. februarja, so imeli operativne vaje "novopečeni" nosilci izolirnih dihalnih aparatov. Vaje so zajemale preiskovanje kletnih prostorov, vzporedno preiskovanje prostora in simulacijo gašenja notranjega požara.

Vaje so se pod mentorstvom Domna Pirnata udeležili Miha Jerič, Blaž Slabajna in Kaja Ručigaj.

V petek, 22. februarja, in v soboto, 23. februarja, je na Viru potekal občinski kviz za gasilska društva v GZ Domžale, ki se mu je tudi letos pridružila GZ Mengeš. V petek smo se tekmovanja udeležili z eno ekipo pripravnikov, v soboto pa z dvema ekipama pionirjev in dvema ekipama mladincev. Pripravniki so se morali letos naučiti nov vozle, in sicer "enojno reševalno zanko", ki ga vežejo namesto navadnega ročnika.

Ekipa PGD Loka so v okviru tekmovanja GZ Mengeš dosegle:

- pionirji 1: Mark Dimic Repanšek, Maks Lipovšek, Žiga Justin – 1. mesto
- pionirji 2: Urban Dovžan, Tilen Dovžan, Martin Dovžan – 2. mesto
- mladinci 1: Žan Luka Burgar, Anžej Šarc, Žan Mark Loboda – 1. mesto
- mladinci 2: Miha Justin, Marko Mali, Maj Purnat – 3. mesto

- pripravniki: Matej Cimerman, Urban Ručigaj, Lucijan Štampelj – 1. mesto

Pri pripravi ekip in na tekmovanju so sodelovali mentorji: Kaja Ručigaj, Miha Jerič, Domen Pirnat;

Vse ekipe PGD Loka so se uvrstile na letošnje regijsko tekmovanje v gasilskem kvizu.

V petek, 22. februarja, sta Boštjan Pesrl in Nejc Loboda opravljala obnovitveni tečaj za uporabnika izolirnega dihalnega aparata v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje RS na Igu.

Prvi dve šolski uri so tečajniki preživeli v učilnici, nato pa so se preselili v telovadnico izobraževalnega centra, kjer so obnovili znanje sestave izolirnega dihalnega aparata. Pred kosilom je sledil prvi preizkus na poligonu (labirint) in obremenitveni test. Po kosilu pa so bili razdeljeni po skupinah in razporejeni na štiri delovne točke. Na prvi točki so izvajali preiskovanje prostorov v dimni hiši, na drugi postopek in gašenje notranjih prostorov v požarni hiši, tretja delovna točka je bila na poligonu z obremenitvenim testom, četrta točka pa je bila namestitev reševalne maske poškodovancu in izvlek iz prostora. Obnovitveni tečaj sta uspešno opravila.

V torek, 26. februarja, ob 17.45 smo bili preko ReCO Ljubljana obveščeni, da je v večstanovanjskem objektu Slamnikarska ulica 4, Mengeš, prišlo do požara. Izvozili smo z vozilom GVC 16/25 in GVGP-1 ter 11 operativnimi gasilci. Po prihodu na kraj smo ugotovili, da je v kopalnici stanovanja v drugem nadstropju zagorel ventilator. Požar so pogasili stanovalci že pred našim prihodom. Gasilci PGD Mengeš, PGD Topole in PGD Loka pri Mengšu smo prezračili prostore in okolico preventivno pregledali s termo kamero.

Zanimivi dogodki

Dne 2. februarja je bil redni letni občni zbor Športnega društva Loka pri Mengšu, ki je potekal v gasilskem domu. Naše društvo je zastopal predsednik Robert Ručigaj.

Dne 3. februarja je potekal 71. redni letni občni zbor PGD Topole. Udeležila sta se ga tudi predstavnika našega društva: predsednik Robert Ručigaj in gospodar Slavko Sedeljšak.

V četrtek, 7. februarja smo na povabilo Franca Urbanca, ob njegovi 70-letnici, veterani in predstavniki vodstva društva zbrali pri Ručigaju na Dobenem.

Predsednik društva Robert Ručigaj se je Francu zahvalil za njegovo res prizadevno delo v

Tečaj za vodjo skupine v organizaciji GZ Mengeš

Praznovanje okroglega jubileja Franca Urbanca

Mladi gasilci na občinskem tekmovanju v kvizu

Vaje novih nosilcev izolirnih dihalnih aparatov

društvu, saj že več kot petdeset let aktivno sodeluje na vseh področjih. Zaželel mu je predvsem zdravja, sreče in obilo radosti v življenju ter da bi se še naprej dobro počutil med nami, loškimi gasilci. Prav tako smo mu navzoči zaželeli zdravja in življenjskih moči, da še naprej pomaga pri delovanju društva.

Dne 9. februarja je bil redni letni občni zbor PGD Mengeš. Zastopnika našega društva sta bila poveljnik Anže Kveder in David Bizjak.

Dne 15. februarja je bil 90. redni letni občni zbor PGD Moste. Naše društvo sta zastopala poveljnik Anže Kveder in predsednica komisije za članice Kaja Ručigaj.

Prav tako je bil 15. februarja redni letni občni zbor PGD Trzin. Kot zastopnika društva sta se ga udeležila Branko Urbanc in Boštjan Pesrl.

Dne 22. februarja je bil redni občni zbor PIGD Lek Mengeš. Naše društvo sta zastopala predsednik komisije za starejše gasilce Franc Urbanc in Marjan Repanšek.

Besedilo: Miro Urbanc
Foto: PGD Loka pri Mengšu

86. redni letni občni zbor PGD Loka pri Mengšu

V petek, 1. februarja, ob 19. uri smo se na 86. rednem letnem občnem zboru zbrali loški gasilci in gasilke. Zbora so se udeležili tudi predsednik Gasilske zveze Mengeš Janez Koncilija, predstavniki PGD Mengeš – Sandi Jaklič in Sandi Zajc, PGD Topole – Miha Špruk in Mitja Petrič, PGD Trzin – Adam Oblak in Uroš Mušič in PIGD Lek – Marjan Urbas, Boštjan Slak in Klemen Zajc. V naši sredi smo pozdravili tudi podžupana občine Mengeš Boga Ropotarja, župnika Marka Koširja ter predstavnike KD Antona Lobode – Natašo V. Jerič, Športnega društva Loka – Matjaža Anžlovarja, Vaškega odbora Loka – Marijo Repanšek, Vaškega odbora Dobeno – Franca Vehovca ter KD Mengeške godbe – Damjana Budja in Juša Friškovca. Med nami pa sta bila tudi častni občan in častni član našega društva Peter Krušnik ter častni član Franc Bergant.

86. občni zbor

Po uvodnem pozdravu predsednika Roberta Ručigaja in izvolitvi delovnega predsedstva v sestavi Miro Urbanc, Marjana Brojan in Marija Repanšek, zapisnikar pa Boštjan Čebulj, se je začelo delo s sprejetim dnevnim redom.

Po izčrpnih poročilih predsednika Roberta Ručigaja, poveljnika Anžeta Kvedra, tajnika Boštjana Čebulja, blagajničarke Marjane Brojan, gospodarja Slavka Sedeljšaka, strojnika Dorna Pirnata, predsednikov komisij in predsednika NO je sledila konstruktivna in predvsem pohvalna razprava naših gostov. Navzoči smo soglasno sprejeli poročila in poslovno poročilo za leto 2018, ki ga je pripravila družba, ki za društvo vodi in ureja računovodske posle. V nadaljevanju je predsednik društva Robert Ručigaj predstavil delovni plan za leto 2019 ter hkrati plan zagotovitev finančnih sredstev za izvedbo plana.

Opravili smo tudi volitve delegatov za občni zbor GZ Mengeš. Predsednik in poveljnik sta nato razdelila fotografijo skupinskega fotografiranja, s katerim smo obeležili 85. obletnico društva.

V nadaljevanju je predsednik GZ Mengeš Janez Koncilija podelil napredovanja, značke za dolgoletno delovanje v društvu ter diplome ob izobraževanju.

Potrdilo za varno delo na strehi in vrvno tehniko so prejeli Andrej Brojan, Branko Urbanc, Domen Pirnat, Andrej Bizjak, Anže Kveder in Blaž Burgar. Čin in diplomo za opravljen tečaj za gasilca pripravnika sta prejela Špela Loboda in Jan Potočnik. Napredovanje v gasilca I. stopnje sta prejela Blaž Slabajna in Kaja Ručigaj, v gasilca II. stopnje Domen Pirnat, v nižjega gasilskega častnika II. stopnje Anže Kveder ter v gasilskega častnika II. stopnje Andrej Brojan. Značke za dolgoletno delo so prejeli Domen Pirnat, Blaž Burgar (za 10 let), Andrej Bizjak (za 20 let), Branko Urbanc, Marko Kocjan, Andrej Brojan (za 30 let), Franc Urbanc (za 50 let), Jernej Levec, Janez Stopar, Franc Hren, Marjan Ručigaj, Anton Stopar, Anton Podboršek, Ludvik Dimc (za 60 let), Peter Krušnik, Franc Bergant (za 70 let). Značke za dolgoletno delo v operativi Branko Urbanc (za 20 let), Peter Petrič (za 40 let).

Po koncu uradnega dela pa smo se iz dvorane v mansardi stavbe, preselili v pritličje, v operativni prostor, kjer se je nadaljevalo prijateljsko srečanje ob prigrizku ter kozarčku pijače in prijateljskem pogovoru.

Besedilo: Miro Urbanc
Foto: PGD Loka pri Mengšu

Mengeški bizgec na RTV Slovenija

Dobro jutro je oddaja na TV Slovenija, v kateri voditeljici Špela Močnik in Marija Merljak predstavljata različne kraje iz Slovenije, njihove znamenitosti, kulturo in še posebej avtohtono kulinariko. V petek, 22. februarja, sta s snemalno ekipo obiskali Mengeš, poznano kot glasbeno mesto z izredno močno kulturno, športno in društveno dejavnostjo.

Mengeški bizgec

BIZGEC

Predstavitve kulinarike Turističnega društva Mengeš

Posebna pozornost je bila v tej oddaji namenjena stari že pozabljeni jedi – mengeškemu bizgecu. Pisatelj Janez Trdina, rojen Mengšan, omenja bizgeca v svojih pismih župniku Koblarju kot neko mrko priskutno jed – vražji bizgec. Je pa ta bizgec sprejemljiva jed, če vanjo stopi prašičja noga. Učenci literarno-etnološkega krožka na Osnovni šoli Mengeš so začeli pod vodstvom mentorice gospe Rožmanove in Železnikarjeve raziskovati, kakšna je pravzaprav ta stara jed, ki jo omenja Trdina. Izbrskali so podatke o osnovnih sestavinah in jih predstavili Zorki Požar, predsednici Turističnega društva Mengeš, s prošnjo, da na podlagi teh izsledkov skuša pripraviti jed, ki naj bi predstavljala avtohtono jed mengeški bizgec. Upoštevati je bilo treba razmere v Trdinovih časih. V Mengšu in okolici so takrat sejali veliko ječmena, ajde, zelja in repe. Gospodinje so imele na razpolago samo pridelke z lastnih njiv in vrtov. Praktično so v prenesenem pomenu iz nič napravile zelo dobre jedi. Za meso s Poljskega zagotovo niso slišale. Po nekaj poskusih je Zorki uspelo pripraviti zelo okusno jed. Prvič je bil bizgec predstavljen na prireditvi v Osnovni šoli Mengeš leta 2010, na kateri je prisostvoval tudi priznani slovenski etnolog dr. Janez Bogataj, ki ga je bizgec resnično navdušil in ni skopalil s pohvalami.

Tokrat je Zorka bizgeca predstavila v neposrednem TV prenosu širši

slovenski javnosti. Prikazala je vse sestavine, pripravo in kuhanje. Gospa Marija Merljak, odlična poznavalka kulinarike, univ. dipl. ing. živilske tehnologije, se ni in ni mogla načuditi čudoviti harmoniji okusov, kislega zelja, repe in drugih sestavin bizgeca. Ob tej priložnosti se Turistično društvo Mengeš zahvaljuje vodstvu šole za uporabo njihove učne kuhinje. Še posebej hvala gospe Niki Mušič za vso podporo in pomoč pri izvedbi tega projekta.

Dogajanje se je iz šole preselilo na ploščad pred Kulturnim domom Mengeš, kjer je Turistično društvo Mengeš poleg bizgeca prikazalo še ocirkovo in pehtranovo potico ter raznovrstno pecivo. Gospa Cirila Dermastja je na prizorišču cvrla okusne tradicionalne mengeške hvancate, ki so šli še topli prisotnim posebej v slast.

S skupinsko fotografijo vseh sodelujočih v oddaji se je predstavitev Mengša na TV Slovenija končala. S strani gledalcev televizije smo prejeli precejšnje število pozitivnih odmevov. Sodeč po tem ima oddaja Dobro jutro dokaj veliko gledanost. O negativnih odzivih ne kaže izgubljati besed. Drugi del oddaje Dobro jutro Mengeš bo namreč predvidoma na sporedu 20. septembra.

Besedilo in foto: Miha Požar

Turistični sejem Alpe-Adria

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je od 30. januarja do 3. februarja potekala osrednja turistična sejemska prireditev v Sloveniji – jubilejna 30. Alpe-Adria, na kateri so se srečali vsi glavni ponudniki turističnih storitev iz Slovenije, Bosne in Hercegovine, Hrvaške, Srbije, Črne gore, Italije, Avstrije, Madžarske, Češke in celo iz Nepala. Opazna je bila predvsem močna prisotnost Hrvaške na sejmu, ki jo hrvaški minister za turizem Gari Cappelli, ki se je tudi udeležil odprtja, pojasnjuje kot izraz spoštovanja do Slovencev, saj so to njihovi najštevilnejši gostje.

V ospredju sejma je bil predvsem zeleni aktivni turizem. Slovenska turistična organizacija na svojem razstavnem prostoru sodeluje s sedmimi evropskimi destinacijami odličnosti, ki še posebej izstopajo v poudarjanju trajnostnega razvoja turizma. Nagrado Jakob, ki se podeljuje za odličnosti in kakovost v turizmu, je letos prejel projekt Nepozabni dan v ribogojnici Fonda iz Portoroža.

Turistična zveza Slovenije je na sejmu pripeljala več kot 160 lokalnih skupnosti in društev. Turistično društvo Mengeš se je obiskovalcem sejma predstavilo v petek, 1. februarja, s promocijskim materialom in kulinariko. Za prijetno razpoloženje obiskovalcev sta poskrbela člana ansambla Sejmarji Marjan Urbanija in Hervin Jakončič.

Besedilo in foto: Miha Požar

Razstveni prostor Turističnega društva Mengeš

Tapkanje s Katjo v AIA Mladinskem centru

V sredo, 13. februarja, sem gostovala v Mladinskem centru AIA v Mengšu. Zbrala se je pisana skupina ljudi, od šolarjev do upokojencev, tako žensk kot moških, ki so želeli izvedeti nekaj novega, uporabnega za njihov vsakdanjik.

Katja Logar Nadižar - tapkajte z mano. Foto: Brane Tomšič

Predstavila sem jim tehniko EFT – (Emotional Freedom Technique), tapkanje. Avtor tehnike, Gary Craig, je ugotovil, da je vzrok za vsa neprijetna stanja, čustva in občutke motnja v energijskem sistemu telesa. Z nežnim tapkanjem po točno določenih akupresurnih točkah uravnesimo svoj energijski sistem in odstranimo motnjo. Tapkanje je torej tehnika za sprostitve, za samopomoč, ki jo lahko uporabimo za vsako težavo. Pomaga pri sproščanju pred kontrolno nalogo in spraševanjem, pri pomanjkanju samodiscipline, pri težavah v športu, pri nespečnosti, anksioznosti, težavah v partnerstvu, v spolnosti, pri vzgoji ... Prav tako pa je tapkanje lahko odlična podpora pri zdravljenju bolezni (od migrene do raka).

V drugem delu našega druženja pa smo tapkanje preizkusili tudi na sebi. Naučili smo se dveh preprostih korakov, ki jih bodo udeleženci lahko uporabljali za lajšanje vsakodnevnih težav. Vsi so že ob prvem stiku s tapkanjem prepoznali spremembo v svojem telesu, nato pa smo se naučili, kako izboljšati, poglobiti svoj dih, ki je osnova vsega. Po uri in pol druženja smo se razšli bogatejši, tako za novo znanje kot tudi za nova poznanstva. Hvala za gostoljubje, Mladinc!

Besedilo: Katja Logar Nadižar

Tapkanje smo preizkusili tudi na sebi. Foto: Brane Tomšič

O meni

Vsa izobraževanja za izvajalko metode EFT sem opravila pri Piki Rajnar, ki je akreditirana predavateljica pri mednarodni organizaciji AAMET. Vodim individualna in skupinska tapkanja, organiziram predstavitve tehnike, začetne in tematske delavnice metode EFT po različnih krajih in ustanovah, društvih in podjetjih v Sloveniji.

Če želite predstavitev tehnike ali delavnico tudi v vašem kraju, društvu, podjetju, ali pa individualno tapkanje, me kontaktirajte. Z veseljem se bom odzvala.

V AIA MC gibalne urice angleščine

“Naj vaš otrok vstopi v čudoviti svet angleščine”. Že tretje leto zapored v AIA – Mladinskem centru organiziramo gibalne urice angleščine za otroke z željo, da otrokom približamo ta čudoviti in še kako koristen jezik.

Na tečaj angleščine so vabljeni otroci tretjega, četrtega in petega razreda. Jezik spoznavajo drugače, in sicer skozi zabavne igre, ples in pesmi. Veliko govorijo, tekmujejo, rešujejo kvize in se tako naučijo veliko novih besed in uporabnih fraz. Poudarek je na praktični rabi angleščine.

Tečaj vodi profesorica angleškega jezika in književnosti, ki ima bogate izkušnje pri poučevanju otrok, mladostnikov in odraslih.

S tečajem smo začeli 11. februarja, a je še čas, da se nam vaši otroci pridružijo. Lepo vabljeni na brezplačno demo uro, vsak ponedeljek med 17.15 in 18.45, v AIA – Mladinskem centru.

Besedilo: Vanja Vojvodić, prof.

Jezik spoznavajo drugače, in sicer skozi zabavne igre, ples in pesmi. Foto: lasten arhiv.

34. občni zbor balinarjev Inovativna metoda učenja s pomočjo glasbe

V petek, 15. februarja, smo se člani BK Mengeš zbrali v prostorih Harmonije Mengeš na 34. občnem zboru. Predsednik je navzoče najprej pozdravil in nato predlagal delovno predsedstvo. Predlog je bil soglasno sprejet in tako je OZ vodil ustanovni član in častni občan občine Mengeš Jože Mlakar s članoma Štefanom Kovačem in Janijem Lucinom, zapisnik pa pisala Gabi Lucin.

Po sprejetju dnevnega reda OZ smo obravnavali poročila o delu kluba. Predsednik Ludvik Mikola je poudaril, da smo izpolnili skoraj vse naloge, ki smo jih dali v program dela za leto 2018, tako na tekmovalnem področju kakor tudi glede urejanja balinišča in okolice. Omenil je tudi, da si želi večje udeležbe članov na delovnih akcijah in da bi skrbeli za red in čistočo v naših prostorih.

Iz poročila športne komisije, ki ga je podal Janez Burnik, je bilo razvidno, da klub uspešno dela na tekmovalnem področju, saj naša ekipa redno nastopa v 1. SLO ligi – vzhod, rekreativci pa v ligaškem tekmovanju (dve moški ekipi in ženska ekipa). Udeleževali smo se tudi turnirjev, na katerih smo dvakrat osvojili prvo mesto (člani), rekreativci so bili največkrat drugi, ženska ekipa pa je dvakrat zmagala. Organizirali smo tudi klubski turnir dvojic, meddruštveni turnir članov in rekreativcev ter ženskih ekip. Za zaključek sezone pa še klubsko tekmo v balinanju in metanju podkev z družabnim srečanjem.

V klubu uspešno deluje ekipa metalcev podkev. Njihovo delo nam je predstavil Aleš Janežič. Ekipa zelo uspešno nastopa v ligi, saj je osvojila prvo mesto v ligaškem tekmovanju, osvojili pa so tudi pokalno tekmovanje. Na njihovih tekmah se zbere tudi veliko gledalcev, zato so lepo uredili igrišče in tribune. Na koncu se je zahvalil za vso podporo, ki jo imajo s strani kluba, da lahko tako uspešno tekmujejo. Podana so bila tudi poročila inventurne ter disciplinske komisije, blagajniško poročilo in nadzornega odbora, nato pa je sledila razprava.

OZ je pozdravil podžupan občine Mengeš Bogo Ropotar, omenil je, da spremlja delo kluba ter pohvalil vse člane za uspehe na tekmovanjih in za lepo urejeno balinišče in okolico. Seznanjen je z željo kluba, da bi naredili streho nad igriščem, vendar je trenutno na prvem mestu izgradnja športne dvorane. V daljšem časovnem obdobju pa naj bi uredili celotni športni park, kar pomeni tudi streho nad baliniščem.

Vsa poročila so bila soglasno sprejeta kakor tudi plan dela za leto 2019. OZ je soglasno potrdil tudi predlog Janeza Burnika, da se Andreja Šinka predlaga za bronasto priznanje občine Mengeš. Predsednik Ludvik Mikola se je zahvalil trgovini HA-NI, ki je bila prvi sponzor kluba, a je prenehala delovati, z lepo sliko našega balinišča. S tem je bil zbor zaključen. Zahvaljujemo se Harmoniji Mengeš, da smo lahko bili v njihovih prostorih.

Besedilo in foto: G. Lucin, J. Burnik

Devetletni učenec je prišel k nam po pomoč zaradi učnih težav. Za učenje je bil nezainteresiran. Po nekaj tednih učenja tehnik na osnovi glasbe po metodi MMG (angl. Music Mental Gym), si je učno snov z lahkoto zapomnil in si jo tudi priklical v spomin med pisanjem testa. Njegova sestra nima učnih težav, uporablja pa vodene glasbene sprostitve z mentalnimi tehnikami za napredovanje v športu. Pomaga ji pri uravnavanju misli in čustev – pri motivaciji in koncentraciji na tekmah in treningih.

Vrtec Sonček Mengeš. Foto: Mateja Zrnec

Ob današnjem hitrem tempu življenja, velikih spremembah tudi na področju razvoja tehnologij in njihove dosegljivosti, se spreminjajo tudi človeški možgani in potrebujejo drugačne pristope pri učenju. Ob zavedanju tega imamo starši možnost, da otroke opremimo z različnimi orodji, ki jim bodo pomagala na njihovi poti v življenju, tudi kadar bodo skrenili z nje.

Eno od takšnih učinkovitih orodij za pomoč pri učenju je glasba. Učinki glasbe na človeka so že od nekdaj znani. Pri razumevanju glasbe vemo, da aktivira skoraj vsak predel možganov in skoraj vsak nevralni podsistem. Tako tudi posamezne frekvence zvokov urejajo možganske valove. Posledično telo in um delujeta sinhrono in takrat je učenje najuspešnejše. Določene frekvence tako lahko uporabimo pri vseh vrstah učenja in drugih oblikah intelektualnega dela.

Profesorica angleščine Dušica Kunaver poleg vizualno-kinestetičnih elementov, ki so tudi vključene v metodo MMG, pri poučevanju otrok prav tako uporablja elemente glasbe in petja. V ure angleščine redno vključi pripovedovanje zgodb in logiko celostnega učenja. Glede na izkušnje so bili učinki takojšnji. Cilj njenih srečanj pa ni le poenostavljeno učenje angleščine, ampak prikaz naravnega, preprostega pristopa k vsem evropskim jezikom.

Tečaj angleščine in glasbeno – gibalno učenje s sodelovanjem Melodije Mengeš sta novi redni interesni dejavnosti v spomladanskem semestru v OŠ Mengeš. Namenjeni sta otrokom od 2. do 5. razreda. Zato prijazno vabljeni v torek, 12. marca, ob 17. uri starši skupaj z otroki na brezplačno srečanje. Spoznali in okusili boste del vsebine obeh programov.

Besedilo: Urška Vahtar
Foto: Mateja Zrnec; Vrtec Sonček Mengeš

Pticam prijazna občina

Ptice so del našega skupnega okolja, ki ga ljudje prilagajamo svojim potrebam, hkrati pa s tem spreminjamo tudi življenjski prostor ptic. Zato lahko svoje posege načrtujemo na način, ki upošteva tudi njihove potrebe. Z namenom ozavestiti občane o tem, kaj lahko vsak posameznik naredi za kvalitetnejše sobivanje, smo ob sodelovanju Kulturnega društva Franca Jelovška Mengeš (KDFJM) in Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije (DOPPS) zasnovali akcijo z imenom "Pticam prijazna občina".

Zadovoljni izdelovalec gnezdilnice.
Foto: Peter Škrlep

Aktivnosti so razdeljene v tri sklope, vezane na posamezne letne čase:

- pomen gnezdilnic,
- priprava pticam prijaznega vrta, sadovnjaka ali parka,
- pomen krmljenja ptic.

Zaradi načina gospodarjenja v gozdovih in sadovnjakih je naravnih dupel vedno manj. V sadovnjakih npr. ni več starih in visokih dreves. Nadomestilo jih je nižje drevje, v katerih pa si ptice ne morejo zgraditi naravnih gnezdišč. To je le eden od razlogov, ki govori v prid postavljanju gnezdilnic. Več informacij o tem je na voljo na spletni strani www.ptice.si, kakor tudi vsa podrobna navodila, kako izdelati svojo gnezdilnico.

V sklopu prve aktivnosti je bilo 22. februarja v društvenih prostorih KDFJM-ja organizirano predavanje o pomenu postavljanja gnezdilnic. Predavanju Urše Koce iz DOPPS so še posebej pozorno prisluhnili otroci. Predstavila je razloge za postavljanje gnezdilnic ter nekaj najbolj pogostih ptic v našem okolju ter njihove gnezdilne navade. Temu je sledila praktična delavnica, kjer so otroci ob pomoči odraslih sestavljali gnezdilnice. Nastalo je lepo število gnezdilnic, ki na domačih vrtovih pticam že ponujajo nova prebivališča. Nekaj gnezdilnic pa smo namestili tudi v mestnem parku.

Želimo spodbuditi vse občane, da si priskrbijo ali celo izdelajo svoje gnezdilnice. Tako bomo omogočili pticam lažje sobivanje, nam

Ena od novih gnezdilnic v parku.
Foto: Robert Sedevčič

pa možnost opazovanja njihovega življenja. Pa veliko veselja v njihovi družbi.

Besedilo: Robert Sedevčič

Bralni večer v Knjižnici Mengeš

Na bralnem večeru v februarju smo potegnili nit od prejšnjega večera, v katerem smo se poglobljali v Senekovo trditev, ki izraža bistvo stoiške etike, da je cilj, za katerega si je smiselno prizadevati, oblikovanje značaja v skladu z vrlinami. Ta cilj je odvisen zgolj od človekove volje in ni podvržen zunanjim dejavnikom.

V 93. pismu, ki smo ga brali tokrat, Seneka odgovarja na Lucilijevo, v katerem le-ta obžaluje prezgodnjo smrt filozofa Metronakta. V njem Seneka znova vzpostavi razlikovanje med tem, kaj je odvisno od usode in kaj od človeka. Meni, da je to, koliko let bo nekemu dano živeti, odvisno od usode, kako bo ta leta preživel, pa od njega samega. Za merilo dolžine življenja ne vzame števila let, temveč popolnost življenja. Pravi, da človek, ki je pošteno opravil vse dolžnosti življenja in se je dvignil do najvišje dobrine, modrosti, živi dolgo, saj živi še po smrti. Po drugi strani pa je življenje človeka, ki si za to ne prizadeva, kratko, saj je v notranjem smislu mrtev že pred svojo smrtjo.

Ali se takrat, ko negodujemo nad stvarmi, nad katerimi nimamo vpliva, vprašamo tudi,

kaj je v naši moči, pa tega ne storimo? Senekova pisma so dobra podlaga za razmislek, zato vas prijazno vabimo na naslednji bralni večer v ponedeljek, 18. marca, ob 19:30 v Knjižnico Mengeš.

Besedilo in foto: Nevenka Kovač, Društvo za študije kontemplativnih tradicij

„Skrbeti moramo za to, da bomo živeli dovolj, ne za to, kako dolgo bomo živeli.“

(Seneka)

Društvo upokojencev: Od zdravja do Prizme optimizma

O zdravju se da veliko povedati: o tem, kako je hudo, ko nas zapusti, nič manj pa tudi o tem, kako skrbeti zanj. Seveda smo v teoriji večinoma »dohtarji«, z različnimi nasveti pa smo oboroženi, da je kaj. Kljub temu bomo v naši redni rubriki Tretje obdobje o zdravju večkrat kaj napisali. V tokratni številki so spregovorili otroci. Nič novega niso povedali, pa je vseeno lepo prebrati, da imajo najmlajši in najstarejši veliko skupnega, kadar so bolni (ne prehudo, seveda): oboji imajo radi pozornost, drug drugemu radi pomagajo in se ob tem počutijo srečnejše. To pa je največ vredno. Izkoristiti je treba priložnosti, ko se modrost starejših sooči z otroško radovednostjo. Takrat imajo lahko starejši čudovit občutek, da so (še) potrebni in koristni ter da je življenje vendarle še sončno in zanimivo.

Angleški tečaj

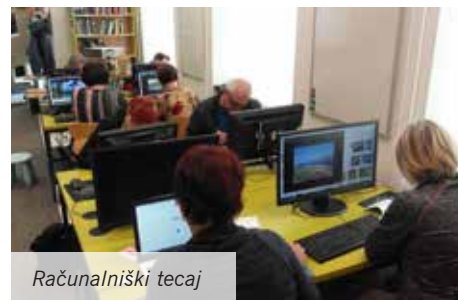
Potrebno je tudi, da smo kar se da aktivni. Društvo upokojencev se trudi, da bi imeli čim več primernih dejavnosti. Delo na vrtu in v stanovanju je sicer potrebno in koristno, vendar je to premalo. Ljudje smo vendar družabna bitja in potrebujemo marsikaj, da smo zadovoljni. Ne smemo opustiti socialnih stikov, skrbeti moramo, da prehitro ne opešajo umske sposobnosti, zadovoljevati moramo čustvene potrebe. Zato sem vesel, da se je nekaj novih dejavnosti lepo »prijelo«: tečaj angleškega jezika in računalništva ter dramsko-recitacijska skupina, ki se bo predstavila na občnem zboru. Udeleženci obnavljajo znanje in se zabavajo. Super! Jeseni bomo nadaljevali z novimi. Zaživelo je tudi družabno dogajanje: že dvakrat smo imeli lepo obiskan »plesni večer« in še naprej bo: vsak prvi petek v mesecu ob 19. uri v Harmoni-

ji. Prijave niso potrebne. Nov je »prepevalni večer«: v Horaciju bo predvidoma ob ponedeljkih ob 19. uri. Prvi je bil 11. marca, o naslednjem boste izvedeli v naši oglasni omarici. Zakaj prepevalni? Zato, da lahko sodeluje vsak, ki rad prepeva in se ob tem veseli. Inštrument, glas in vodenje bo prispevala naša članica Milica Tomšič. Morda bo iz prepevanja vendarle zrasedel pravi pevski zbor. Bomo videli. Če bo, bo jeseni. Milica Tomšič bo izvedla tudi likovni tečaj, pravzaprav bolj srečanje. Prvič bo 28. marca ob 9. uri v prostorih Likovnega društva Mengeš. Vsi, ki bi se radi pridružili, boste več izvedeli v objavi v oglasni omarici. Vsekakor kaže izkoristiti priložnost in uresničiti svoje želje po likovnem ustvarjanju. Morda si boste svoj prosti čas potem izpolnili tudi s slikanjem doma?!

Tudi ljubitelji ugank, križank, kvizov in miselnih iger bodo prišli na svoj račun. Zbirali se bodo enkrat tedensko v društveni pisarni. Več o tem pa bo moč prebrati v omarici.

Pripravljamo še dva tečaja za varnejše življenje: obnovitveni tečaj cestnoprometnih predpisov in tečaj prve pomoči. Več o tem lahko preberete v oglasni omarici, izvedena pa bosta, če bo primerno število prijavljenih.

V Termah Snovik smo preverili, kakšne ugodnosti imajo naši člani. Dobili smo pojasnilo, da lahko dobijo 20-odstotni popust na redne

Računalniški tečaj

kopalne karte in wenes storitve, predložiti pa morajo člansko izkaznico. Karte bi bile še za 15 odstotkov cenejše, če ne bi naša občina ukinila svojega prispevka, kot je bil dolgo časa in ki še vedno velja za upokojnence sosednjih občin. Zanimivo!

Napovedujem še dva dogodka: prvi je zbor članov 23. marca ob 14. uri v avli OŠ. Pridite, povejte pripombe, predlagajte. Ne molčite. Društvo so člani in ne le vodstvo. Besedo morajo imeti člani in ne le funkcionarji! Drugi dogodek je javna radijska oddaja Prizma optimizma 18. maja v Kulturnem domu Mengeš. Soorganizator je tudi naše društvo. Več o tem pa v naslednji številki.

Besedilo: Branko Lipar

Foto: društvena dokumentacija

Mesec februar, mesec kulture pri Mravljicah

V mesecu februarju smo v skupini Mravljice začeli z Altermedom. Za skupini Kapljice in Kresničk smo pripravili ohrovtov čips in zelenjavni napitek. Kapljice in Kresničke pa so nam pripravile vadbeno uro, kjer smo se dodobra skupaj razmigali.

V mesecu kulture smo večkrat obiskali knjižnico, kjer smo si sposodili tudi knjige. Preko knjig smo spoznavali dela dr. Franceta Prešerna, ogledali smo si tudi predstavo Povodnega moža s tehniko kamišibaj, ki nam jo je predstavila knjižničarka Barbara. V tednu kulture smo dnevno poslušali slovensko himno, pobarvali smo si tudi slovensko zastavo. Ogledali smo si operno predstavo Sneguljčica, ki sta nam jo predstavila Eva Černe in Klemen Torkar.

Poleg palete pestrih dejavnosti, ki smo jih imeli v mesecu februarju, pa seveda nismo pozabili na našo prelepo naravo, veliko smo bili zunaj, se gibali in opazovali spremembe v naravi.

Besedilo: Melita Podgoršek in Nina Tupy
Foto: Nina Tupy

Predstava Povodnega moža

Prostorska problematika v OŠ Mengeš

V zadnjem desetletju Mengeš beleži veliko prirast prebivalstva, v letu 2017 celo drugo največjo od vseh slovenskih občin, kar se odraža tudi v povečanju števila vpisanih otrok v mengeško osnovno šolo. Le-ta je ena izmed največjih šol v Sloveniji, saj jo obiskuje več kot 800 otrok iz Mengša in okolice.

Jedilnica OŠ Mengeš. Foto: menses.si

Jedilnica OŠ Bičevje v Ljubljani. Foto: Blaž Zupančič

Povečanja števila vpisanih otrok je šola do sedaj reševala z novimi prizidki, s katerimi se je povečevalo število učilnic, medtem ko so drugi prostori, kot so kuhinja, jedilnica in telovadnica, ostali enaki, kot so bili v času, ko je šola obiskovalo za polovico manj učencev. Prostorska stiska se najbolj pozna v jedilnici, kjer lahko hkrati kosi 50 otrok, zato ima vsak učenec po dolgotrajnem čakanju v vrsti, ki lahko traja tudi 20 minut, na voljo le pet minut, da poje kosilo. Ali si predstavljate, da bi večina vaših kosil (pet dni v tednu!) potekala v takšnem tempu. Zaradi premajhne kuhinje otroci večinoma obedujejo vnaprej pripravljeno in pakirano hrano, porcije so premajhne, kar pa rešujejo z enormno količino sladice. To seveda ni niti blizu tega, kar je določeno v Smernicah za prehranjevanje otrok v vzgojno-izobraževalnih zavodih, ki med drugim predvidevajo za uživanje malice najmanj 15

minut, za kosilo pa 20 minut. Če vašega otroka doma ne pričakajo stari starši s kosilom, sami pa se iz službe vrnete v popoldanskih urah, otrok cel delovni teden ne zaužije primerne obroka. Kako naj otroci razvijejo zdrav odnos do hrane?

Da se pristojni na občini tega zavedajo, je mogoče razbrati med drugim iz predstavitve projekta gradnje nizkoenergijske večnamenske športne dvorane Mengeš na spletnih straneh občine. Vendar je tudi iz navedene predstavitve mogoče razbrati, da se je občina do sedaj precej stihijsko lotevala reševanja prostorske problematike šole, ki ne zadeva le učilnic in jedilnice, temveč tudi knjižnico in nujno potrebne kabinete ter vsa druga vprašanja, ki zadevajo prostorsko ureditev na zadevni lokaciji.

Pri tem se postavlja vprašanje o primernosti pogojevanja reševanja šolske prostorske

stiske s postavitvijo večnamenske športne dvorane.

Športna dvorana, ki v prvi vrsti ni šolski objekt, bo stala na šolski ploščadi, ki je sedaj poleg šolskih aktivnosti namenjena rekreaciji in druženju otrok ter njihovih staršev, na njej pa se med letom organizirajo tudi številne občinske prireditve. Že zdaj nima zagotovljenega ustreznega dostopa z avtomobilom ali pešpoti, zato otroci in drugi pešci hodijo med avtomobili. V načrtu za izgradnjo športne dvorane ni bila predstavljena rešitev prometne situacije, kar poleg dostopa do dvorane zadeva tudi ureditev parkiranja pred športno dvorano. Parkirišče pred Špas teatrom in občino so skoraj v celoti zasedli prebivalci novo zgrajenih blokov, kar je bilo mogoče tudi pričakovati.

Število učencev se bo v kratkem še povečalo zaradi vselitve novih stanovalcev v novo-zgrajeni stanovanjski objekt na Glavnem trgu. Naselje ob bajerju se bo glede na prostorski načrt povečalo za vsaj še 20 stanovanjskih hiš. Najbolj problematično pri vsej stvari pa je to, da je reševanje vedno večje prostorske stike, ki je v tem času pristala na plečih šoloobveznih otrok in pedagoških delavcev na šoli, še vedno tako oddaljeno, kot je bilo pred desetimi leti. Reševala naj bi se, kot pričakujejo na občini, v tretji fazi projekta v enem od prihodnjih proračunskih obdobj, seveda potem, ko bo zgrajena nova športna dvorana. Kdaj bo to, ne ve nihče. Opozarjam tudi, da lahko dolgotrajno neresovanje ustreznosti prostorov za šolsko prehrano privede do tega, da bo otrokom v šoli zagotovljena le šolska malica, drugi obroki pa bodo ukinjeni.

Županu in mestnim svetnikom predlagam, da znova preverijo ustreznost odločitve o predlagani umestitvi športne dvorane na predvideno lokacijo, predvsem pa naj razmislijo o pobudi za gradnjo nove šole, ki je bila na občinskem svetu že podana, oziroma še enem prizidku ob obstoječi telovadnici za razrešitev v tem trenutku najbolj akutnega problema, tj. zagotovitev ustreznih pogojev za normalno delo v naši osnovni šoli. Verjamem, da bi močno olajšalo odločanje o tem, če bi občinski svet organiziral eno od svojih sej v prostorih jedilnice Osnove šole Mengeš ter nanjo povabil poleg ravnatelja šole tudi nekaj šolskih pedagogov in učencev.

Besedilo: Tina Hauptman

Pustne flancate slaščičarne Flere so delile ministrice organizatorja

Pust, polnih ust slastnih flancatov

Pustno rajanje v Mengšu je bilo, tako kot vsako leto na pustno soboto, na ploščadi ŠD Partizan. Prizorišče je bilo polno mask, kurentov iz Ormoža, otroške animacije so naredile pravo pustno vzdušje. Prireditve je izvedlo Društvo pustna sekcija Striček Vir iz Domžal, omogočila pa Občina Mengeš.

Dogajanje se je začelo ob deveti uri z interaktivno glasbeno-plesno otroško predstavo Maček Muri in muca Maca, ki je prevzela najbolj zgodnje maškare. Ko se je ura bližala deseti, pa so ploščad zavzeli ministri Pustne sekcije Striček in ormoški kurenti. Z glasnim zvonjenjem in plesom so pregnali še zadnji vonj po zimi in dvignili temperaturo vsem zbranim maskam in obiskovalcem. Med kurenti je vsako leto tudi več otrok in mladih, ki ohranjajo tradicijo kurentovanja pri nas. Za konec prireditve pa sta na odru otroke animirala predstavnika zavoda Enostavno prijatelji in vsi skupaj so plesali v ritmu raznovrstne glasbe skoraj do poldneva.

Med prireditvijo so ministri Pustne sekcije Striček brezplačno delili slastne flancate, ki so jih spekli v slaščičarni Flere. Tako je bilo vzdušje, ki ga vsako leto prinese pust, popolno.

Besedilo in foto: E. V.

Pust je namenjen otrokom, da izživijo svojo domišljijo in želje

Enostavno prijatelji so zbrane zabavali na odru

Muca Maca iz Mačka Murija je bila del otroške predstave

Brez kurentov pri nas ni več pustovanja

Bolj pisano, bolj veselo

Tudi brez krofov, ki so najbolj znano pustno pecivo, ni šlo

Najbolj slavna Mengšana

Ohranjanje tradicije in kulturne dediščine skozi pustni čas

Spremeni in oplemeniti svoje odnose – predavanje v AIA Mc

Živeti, kot si želiš sam, ni sebično, ampak edino smiselno; sebično pa je pričakovati, da bodo drugi živeli, kot pričakujemo mi. Spoštovanje je temelj odnosov. Kjer ga ni in kjer se posega v svobodno delovanje odraslih posameznikov, je treba narediti korak nazaj v takšnih odnosih. Nihče nima pravice biti brezobrazen do nas, ne glede na to, kdo to je, drugi pa se bodo do vas obnašali tako, kot se do sebe obnašamo sami. Imeti se rad pa ne pomeni biti ponosen, temveč preprosto delati na sebi.

Spoštovanje je temelj odnosov. Foto: Brane Tomšič

Andrej Pešec, Znanje za življenje.
Foto: Brane Tomšič

Živeti, kot si želiš sam, ni sebično, ampak edino smiselno; sebično pa je pričakovati, da bodo drugi živeli, kot pričakujemo mi. Spoštovanje je temelj odnosov. Kjer ga ni in kjer se posega v svobodno delovanje odraslih posameznikov, je treba narediti korak nazaj v takšnih odnosih. Nihče nima pravice biti brezobrazen do nas, ne glede na to, kdo to

je, drugi pa se bodo do vas obnašali tako, kot se do sebe obnašamo sami. Imeti se rad pa ne pomeni biti ponosen, temveč preprosto delati na sebi.

Kaj nas najbolj moti pri drugih? Tisto, kar nas moti na sebi. Kdaj v drugih vidimo le najslabše? Ko jih želimo usmerjati po svoje. Kdaj pa v drugih vidimo le najboljše? Ko jim pridemo inteligentno asistirati. Nekdo, ki se nauči natančno poslušati in skrbeti za druge, lahko postane izjemno cenjen, spoštovan in koristen. Če druge natančno poslušáš, lahko točno veš, kdo so in kaj potrebujejo. Poslušanje je izjemno podcenjeno. Zakaj se največ prepiramo ravno na dopustu, na sedminah in v mrliških vežicah pa so sorodniki zelo povezani in skrbni? Ljubiti pomeni služiti, kar pa je dobro za nas, je morda strup za nekoga drugega. Zavedati se je torej treba zlatega pravila odnosov: Z drugimi ravnaj, ne kot želiš, da drugi ravnajo s teboj, ampak tako, kot drugi želijo, da ravnáš z njimi.

Družina je celica planeta, tako je treba začeti pri tem, da močni očetje in ljubeznive mame vzgajajo močne, zdrave in razmišljujoče otroke, ki pozneje ne bodo oprode v rokah

staršev, ampak samostojni, plemeniti posamezniki. Drugi temelji odnosov so sprejemanje, toleranca, zaupanje, odpuščanje ... Ne pozabite pa nečesa: služba je služba, družba pa je družba. V službi vlada tekmovalno okolje, tako se tam čustveno ne vpletajte in ne pričakujte miru ter harmonije, delajte pa na tem, da ju vzpostavite doma.

Ljudje smo v različnih nivojih zavesti (gunah). Proučimo to znanje in postanimo mojster odnosov. Izogibajmo se zavistnim in zlonamernim, čim več časa pa se družimo s podobno mislečimi in naprednejšimi od sebe. Na planetu nismo sami. Ljudje smo varuhi in ne gospodarji planeta. Živali so naši bratje in sestre. Tu smo, da jih zaščitimo, tako kot vse mlajše in šibkejše.

Ko začneš pravilno skrbeti za vse okrog, avtomatično postaneš v vseh vidikih preskrbljen s strani višje sile, tako se nimaš česa bati. Samo naprej. Za čudežno ureditev odnosov tako ne potrebujemo sodelovanja nikogar drugega, dovolj je, da sami inteligentno opravimo svoje.

Besedilo: Andrej Pešec

Camino s kolesom 2018

Lani maja sva se z bratom Janezom odpravila v Španijo, da s kolesi opraviva slovito romarsko pot sv. Jakoba – francosko varianto.

Z nizkocenovnim letalskim prevoznikom Vueling sva iz Benetk preko Barcelone priletela v San Sebastian. Ta leži na meji s Francijo. Nato sva peš krenila v francoski Haydone in od tam z vlakom in avtobusom do romarskega izhodišča na francoski strani Pirenejev St. Jean Pied de Port. V že vnaprej dogovorjenem romarskem prenočišču sta naju čakali najeti kolesi. Sestavila sva jih in priredila za svoje potrebe in seveda preizkusila. Pozno popoldan sva obiskala romarski urad in se oskrbela z romarskim potnim listom. Ta je na celi poti zelo pomemben, saj ti zagotavlja vstop v romarska prenočišča. V njem tudi zbiraš žige teh prenočišč, kar na koncu služi za dokazovanje o opravljeni poti. To je pogoj za romarsko diplomu, potrdilo o opravljeni poti.

Spanje je bilo nemirno, prvi dan kolesarjenja velja za najtežjega, saj je treba prečkati greben Pirenejev. Nadaljevanje po španski pokrajini Navarra je bilo že lažje. Poznalo se nama je, da sva doma nabrala kar nekaj kolesarskih kilometrov. Brez posebnih težav, tudi vreme in tehnika sta nama dobro služila, sva prevozila nekaj velikih in znanih španskih mest: Pamplona, Logrono, Burgos, Leon, Astorga. Vmes pa seveda še kopico zgodovinskih, romarskih in etnoloških krajev. Spala sva v romarskih »albergih«, to so skromna prenočišča – s skupnimi ležišči s pogradi, priročno kuhinjo, kjer si lahko kaj skuhaš in seveda toalete z nekaj tuši. Temu je tudi primerna cena 5 do 10 evrov. V albergih imaš priložnost pogovoriti se z romarji z vseh koncev sveta. Velika večina pot opravljajo peš, vendar je romanje priznано tudi kolesarjem in konjenikom.

V nekaterih prenočiščih si lahko naročiš zajtrk, ki pa je skromen (kava, rogljič). Zato sva vedno imela s seboj dvodnevno zalogo hrane – kruh, marmelado, sadje, slanino, sir, ribje

konzerve ...). To je služilo za zajtrk, malico in tudi kosilo. Običajno sva se zjutraj po prvih 10 do 15 kilometrov ustavila v obcestnem lokalni in si privoščila kavo, okoli poldneva kakšen kozarec vina ali soka. Ko pa sva končala z dnevno etapo, sva običajno poiskala lokal z romarskim menijem. Meni za sprejemljivo ceno nudi dokaj obilen in raznolik topel obrok s 3 do 4 hodi. Skoraj povsod strežejo ob meniju brezplačno vodo, kruh in vino. Če kaj od tega zmanjka, boš dobil še. Vino je rdeče, hišno, iz soda. Zelo je pitno, rečejo mu »vino tinto«.

Na dan sva naredila 50 do 70 kilometrov, imela sva tudi nekaj etap okoli 100 kilometrov, predvsem tistih ravninskih. Prečkala sva še pokrajine Rijoa, Castilla in Leon ter Galicia. Prečila sva najvišjo točko Camina, Cruz de Fero (železni križ) 1504 m. Se spustila v zgodovinsko Ponferado (Malteški vitezi), se ponovno dvignila na 1300 m visoko O Cebreiro, kjer so popolnoma revitalizirali staro keltsko vas.

V Galiciji je bilo že čutili pridihi Atlantika, vendar je pokrajina zelo razgibana, velikokrat prečiš reke in potoke, kar pomeni gor in dol, pa zopet gor. Skoraj najbolj naporno na celi poti. Po enajstih dneh kolesarjenja sva prispela na tako želeni romarski cilj Santiago de Compostela z eno največjih cerkva na svetu, posvečeno sv. Jakobu. Na trgu pred njo je na stotine obiskovalcev, veliko romarjev. Te prepoznaš po popotnih oblačilih in nahrbtnikih. Vsi so videti utrujeni, vendar jim oči žarijo. Opravili so pot, ki so si jo zadali. Na romarskem uradu sva se postavila v dolgo vrsto, da sva si pridobila diplome. Po pregledu potnega lista je anketa o namenu romanja. Namreč ni samo vera tista, ki žene romarje, velikokrat so to osebni-duhovni nagibi ali pa preprosto športno-rekreativni.

Po obvezni romarski maši in kratkem ogledu središča mesta, sva ob krepki večerji potrdila, da pot nadaljujeva še do 100 kilometrov oddaljene obale Atlantika, do kraja Finisterra – konec sveta. Ta je bil že v srednjem veku cilj romarjev in zaključek romanja. Tam so na obali lahko pobrali školjko (Jakobova pokrovača) in

doma z njo dokazovali opravljeno pot. Školjka je ostala zaščitni znak romarjev na Jakobovi poti.

Do tja sva vozila dva dni, imela sva najslabše vreme na celi poti (megla, dež), se potrudila do »konca sveta« na rt, kjer je znameniti svetilnik ter cel kup znamenj in obeležij. Vsa so povezana z romanjem. Včasih so romarji tam zažgali romarska oblačila in se s tem dokončno »očistili«. To je sedaj prepovedano, vendar sajasta črnina za kamni kaže, da še vedno kdo ritualno zažge kakšno majico.

Sledila je vrnitev v Finisterro, kar so bili tudi zadnji kolesarski kilometri. Našla sva si prenočišče. Kolesi sva pripravila za odpremo in si privoščila lagodno popoldne ob odlični hrani in pijači. Drugi dan je sledil avtobusna vrnitev v Santiago de Compostela in naprej do tamkajšnjega letališča. Letalo naju je zopet preko Barcelone vrnilo v domače kraje.

Na poti sva bila 17 dni, kolesarila sva 13 dni, prevozila sva okoli 950 kilometrov in opravila več kot 15.000 višinskih metrov. Približno navajam zato, ker moj sledilnik ni bil vseskozi vklopljen, ali pa ni bilo signala. Kar nekaj dodatnih kilometrov je bilo opravljenih v večjih mestih, kjer izgubljanja in vračanja ni manjkalo. Tudi verjetne bližnjice so se velikokrat izkazale za »daljšnice«.

Besedilo in foto: Franci Vrankar

V AIA-Mladinskem centru interaktivno predavanje: Kaj boš, ko boš velik?

Vsako leto znova se generacija devetošolcev odloča o nadaljnjem izobraževanju. Zato so predavanja ali delavnice o izbiri šolanja po končani OŠ vedno znova aktualna. Namenjena so učencem zadnje triade OŠ in njihovim staršem. Na zadnjem predavanju v AIA – Mladinskem centru smo se dotaknili vprašanj, kot so: *Kdaj se začne izbira nadaljnega izobraževanja, kaj je pri tem pomembno, kaj vse vpliva na odločitev posameznika in zakaj je obdobje srednješolskega šolanja tako pomembno?*

Kaj boš, ko boš velik. Foto: Brane Tomšič

Silva Abram, NLP Coach. Foto Brane Tomšič

Skoraj vsak izmed nas je bil v otroštvu vprašan: "Kaj boš, ko boš velik?" Nekateri otroci že zgodaj vedo, kaj si želijo postati in kaj jih veseli, nekateri bi vsak dan izbrali kaj drugega, nekateri ne vedo, kaj bi odgovorili in se ob tem vprašanju počutijo nelagodno ... Kakšen vpliv na predstavo otroka o poklicih imajo starši, učitelji, svetovalci, prijatelji, vzorniki? Koliko otroških želja se uresniči v naših življenjih?

Morda se zdi izbira izobraževanja po končani osnovni šoli lažja, če ima šolar predstavo, kaj

bi rad postal. Pa vendar se morajo za nadaljnjo pot odločiti prav vsi, tudi tisti, ki nimajo pojma, kaj bi radi. Vprašajmo se, kaj je pomembno v tem obdobju. To je obdobje odrasčanja, odkrivanja talentov in razvoja potencialov, oblikovanja lastnih prepričanj in vrednot, torej pomemben del razvoja osebnosti. Zato je pomembno, da ga mladostnik preživi v okolju, kjer se počuti dobro, kjer vlada pozitivno vzdušje, ki ga motivira in spodbuja k učenju in spoznavanju samega sebe. Vsaka izbira je prava, pomembno je, da izbrano dokončamo, pa naj bo to poklicno izobraževanje, srednje strokovno ali gimnazija. Tudi pridobivanje veščin pri zunajšolskih dejavnosti, hobijih ali športu pomembno vpliva na razvoj karierni poti posameznika. Poklici se danes hitro spreminjajo, nekateri izginjajo in razvijajo se novi. Z enako izobrazbo lahko opravljamo zelo različne poklice. Za uspešno opravljanje sodobnih poklicev ni pomembno zgolj znanje, ki ga predvidejajo

učni načrti. Bolj kot ozko pridobljeno znanje je pomembno razvijanje načina razmišljanja, fleksibilnost in zavedanje, da je učenje stalnica v našem življenju – učenje se ne začne in ne konča v šoli. Vsaka odločitev je prava, če jo učenec sprejema kot svojo. Pomembno je slediti izzivom in si zastavljati realne cilje. Za uresničitev cilja je potrebna akcija. Večja kot je želja po uresničevanju cilja, večja je motiviranost. Ta pa daje zagon za nov začetek in uspešno pot do zastavljenega cilja. Motiviran učenec je uspešen učenec. Radovednost je bistven element učenja. Učenje naj bo celostno, tako v šoli kot zunaj nje. Učenje nas spremlja in oblikuje osebnost skozi celo življenje. Zato je pri izbiri srednje šole pomembno, da izberemo šolo, ki ponuja nam ustrezen program in ne zahteva zgolj ozkega znanja (beri piflanja), pač pa temelji na vrednotah, ki spodbujajo osebnostni razvoj, razvoj sposobnosti in varno ter prijetno okolje za mladega človeka. Obdobje najstništva je pomembno obdobje oblikovanja osebnosti, razvijanja talentov in sposobnosti, pridobivanja novih veščin, grajenja odnosov do sebe, do okolice, narave, soljudi ... Je oblikovanje značaja, oblikovanje lastnih vrednot in grajenje samopodobe.

S predavanji in delavnicami na temo kariernega razvoja želimo mlade spodbuditi k razmišljanju o sebi, svojih željah, odkrivanju talentov, razvijanju sposobnosti, postavljanju ciljev, izbiri šolanja in poklica, pa tudi aktivnosti zunaj šole.

Besedilo: Silva Abram (www.mojopus.si)

SOS OBVESTILA

Tehnična in druga pomoč 7. 2. 2019 17:01

Ob 17.07 si je med Mengšem in Šinkovim Turnom v občini Mengeš, v gozdu pri ribniku občanka poškodovala nogo. Gasilci PGD Mengeš so jo oskrbeli ter približno en kilometer prenesli do ceste, kjer so jo predali ekipi NMP ZD Domžale.

Nesreče v cestnem prometu 7. 2. 2019 20:28

Ob 20.28 so na obvoznici v Mengšu trčila tri osebna vozila. Gasilci PGD Mengeš in Kamnik so zavarovali kraj nesreče, usmerjali promet in očistili cestišče.

Tehnična in druga pomoč 24. 2. 2019 11:50

Ob 11.48 sta v Mengšu trčili osebni vozili. Gasilci PGD Mengeš in Kamnik so zavarovali kraj nesreče, odklopili akumulatorja ter nudili pomoč poškodovani osebi do prihoda reševalcev.

Požari v objektih 26. 2. 2019 17:44

Ob 17.44 je na Slamnikarski ulici v Mengšu zagorel ventilator v kopalnici. Pogasili so ga domači, gasilci PGD Mengeš, Loka in Topole pa so stanovanje prezračili in pregledali s termovizijsko kamero.

Besedilo: Gasilci

3. OT R Slovenije za mladinke in mladince v namiznem tenisu

V Kidričevem je bil 10. februarja 3. OT R Slovenije za mladinke in mladince, na katerem je nastopilo 46 mladincev in 33 mladink iz 21 slovenskih namiznoteniških klubov. Mengšane je zastopalo sedem mladincev in šest mladink.

Katarina, prvo mesto

Rok 1.mesto

Mengeške barve so zastopale Katarina Stražar, Tara Kobetič, Brina in Živa Markič, Gaja Kobetič in Eva Šobar. Po predtekmovnem delu, kjer so igrale v skupinah s štirimi igralkami, so se v finalni del tekmovanja uvrstile Katarina Stražar, Tara in Gaja Kobetič. Tara Kobetič se je uvrstila med 16 najboljših, odlična je bila Gaja, še kadetinja, ki se je prebila v četrtfinale. Za uvrstitev med štiri je izgubila z 1 : 3 proti kasnejši finalistki Lei Paulin iz Izole. Katarina Stražar je potrdila vlogo favoritinje. Do finala je izgubila le en set, v finalu pa je premagala reprezentančno kolegico Leo Paulin z rezultatom 3 : 1 in po zmagi na članskem turnirju še tretjič slavila med mladinkami v letošnji sezoni.

Pri mladincih so nastopili Rok Trtnik, Mitja Zavec, Rok Grad, Aljaž Goltnik, Dejan Jokič,

Adam Rakun in Mark Šporar. V finalni del se je uvrstilo pet tekmovalcev. Dejan Jokič, Rok Grad in Mitja Zavec so se uvrstili na 9.–16. mesto, Aljaž Goltnik je v dvoboju za uvrstitev med štiri izgubil z Luko Breznikom in osvojil 5.–8. mesto, kar je za kadeta Aljaža odličen dosežek. Rok Trtnik je v mladinski konkurenci prvič osvojil naslov najboljšega. V četrtfinalu je premagal Mitjo Omerzela iz Novega mesta, v polfinalu Luko Breznika z Raven, v finalu pa tesno s 3 : 2 Taja Lavriča iz Arrigonija Izola in tako zaslužno osvojil prvo mesto! Tekmovalce sta vodila trenerja David Orešnik in Žiga Zupan.

Besedilo: Mlaj

Foto: David Orešnik

Gaja Kobetič in Aljaž Goltnik zmagovalca 3. OT za kadete v namiznem tenisu

V novi športni dvorani na Rakeku je 24. februarja potekal 3. OT R Slovenije za kadete in kadetinke. Nastopilo je 66 kadetov in 44 kadetov iz 24 slovenskih namiznoteniških klubov. Na turnirju je nastopilo deset tekmovalk in tekmovalcev iz NTS Mengeš.

Aljaž, David in Gaja

Jokič, Jan Kromar in Aljaž Goltnik. Po pričakovanju sta se najbolje uvrstila Dejan Jokič in Aljaž Goltnik. Dejan Jokič je tesno izgubil z rezultatom 2 : 3 z Juretom Smodišem iz Keme in se uvrstil na 5.–8. mesto, odličen pa je bil Aljaž Goltnik, ki je do finala gladko premagal vse nasprotnike, v finalu pa je premagal Jana Lipiča iz Keme z rezultatom 3 : 1 in postal zmagovalac turnirja.

Kadetinke:

Nastopile so Gaja Kobetič in Brina ter Živa Markič. Vse tri so se uvrstile v finalni del tekmovanja. Brina in Živa sta na koncu osvojili 9.–16. mesto. Odlično je igrala Gaja Kobetič, najprej je premagala Mio Stajnko iz Vesne, v četrtfinalu Tino Cafuta iz Mute, v polfinalu pa prvo nosilko Nušo Kadiš iz Interdiskonta. V finalu se je pomerila s Saro Tokič iz Letrike, premagala jo je z rezultatom 3 : 1 in osvojila prvo mesto.

Dobri rezultati so napoved za uspešno igranje na državnem prvenstvu, ki ga bomo tudi tokrat 6. in 7. aprila organizirali v športni dvorani v Komendi.

Tekmovalce so vodili David Orešnik, Natalija Lužar in Nejc Erjavec.

Besedilo: Mlaj

Foto: David Orešnik

Kadeti:

Od sedmih kadetov so se po igranju v predtekmovanju v skupinah v finalni del tekmovanja uvrstili David Grad, Adam Rakun, Dejan

Z dvema enajstletnikoma do ekipnega bron na državnem prvenstvu do 15 let

Za Smučarsko-skakalni klub Mengeš je bil tudi prejšnji mesec izjemno uspešen. V absolutni konkurenci je tekmoval Anže Lanišek, ki si je februarja dvakrat priskakal točke v svetovnem pokalu. Najprej s 24. mestom na letalnici v Oberstdorfu, zatem z enako uvrstitvijo še na Finskem.

Mali orličji na stopničkah!

Z dobrimi nastopi v tej zimi si je 22-letni Domžalčan prislужil vpoklic v slovensko reprezentanco za 52. svetovno prvenstvo v nordijskem smučanju na avstrijskem Tirolskem. Na veliki napravi v Innsbrucku je 22-letni Domžalčan zasedel 35. mesto, nakar je na ekipni preizkušnji prispeval še svoj delež k šestemu mestu Slovenije.

V mednarodni konkurenci je minuli mesec tekmoval tudi Taj Ekart (do 15 let),

ki se je uvrstil v slovensko reprezentanco za igre OPA v Kanderstegu v Švici, kjer je zasedel osmo mesto. Na državnem prvenstvu za dečke, stare do 15 let, v Planici pa se je pod vodstvom trenerja Aleša Selaka in njegovega pomočnika Luke Brnota izkazal z drugim mestom. Isti dan je 14-letni Komendčan prejel okrog vratu še moštveno bronasto kolajno, ob Tajju pa so bili tedaj v ekipi SSK Mengeš še Benjamin Bedrač, Nik Bergant Smerajc in Timo Šimnovec. Če vemo, da Benjamin tekmuje v konkurenci do 13 let ter da Nik in Timo štejeta komaj enajst let, ima uspeh mengeških upov še toliko večjo težo.

Še stopničko višje, torej na drugo mesto, so se Bedrač, Bergant Smerajc in Šimnovec skupaj z Alenom Pestotnikom predtem zavihтели na moštvenem državnem prvenstvu do 13 let v Mostecu, kjer se je Nik med posamezniki ovenčal z bronasto kolajno. Z državnega prvenstva za dečke in deklice, stare do 11 let, v Kisovcu pri Zagorju pa so se orličji iz SSK Mengeš vrnili s tremi odličji. Živa Andrić je osvojila naslov državne prvakinje, Pestotnik je bil tretji, oba pa sta se skupaj z Jako Pernetom in Erikom Tomažičem veselila bronaste kolajne še na ekipni preizkušnji.

Na prireditvi za regijski pokal Cockte v Bohinju (Gorenjska) sta zmaga slavila Andrićeva (do 11 let) in Perne (do 10 let) ter na ta način le še potrdila končni prvi mesti v skupni razvrstitvi.

Besedilo in foto: Miha Šimnovec

Monografija Matjaža Brojana o slamnikarstvu na območju Mengša

Kljub mojemu skromnemu poznavanju rokodelskih dejavnosti na Slovenskem lahko zatrdim, da je Matjaž Brojan z monografijo o slamnikarstvu na Mengeškem, z naslovom *Slamniki pod Gobavico*, napisal eno od najboljšejših del o tej rokodelski panogi. To seveda ni le izčrpna monografija, ki predstavlja rojstvo, razvoj in zaton te najprej rokodelske in pozneje tudi industrijske dejavnosti, ampak je hkrati priročnik, saj na izrazito dokumentacijski način podaja temelje rokodelskega znanja z opisnim in slikovnim prikazom osnovnega pletenja slamnatih kit.

Brojan je z zelo širokim »zama hom« zbral številne pisne in slikovne vire, kar je temeljno izhodišče vsakega raziskovalnega prizadevanja. Teh virov mu seveda ni posredovalo medmrežje (internet), ampak številna pričevanja v uradnih in družinskih arhivih, tudi naključna odkritja gradiva, ki mu je omogočilo, da je spletel preplet zgodbe o tej dejavnosti. Po »klasični« metodi je seveda najprej orisal mengeško preteklost in jo zajel veliko širše, kot bi bilo potrebno, glede na rojstvo in razvoj te rokodelske dejavnosti. Sledijo prva pričevanja o slamnikarstvu, ki se je začelo razvijati v lhanu, kraju, kjer so najprej izdelovali postelje. Izdelovanje slamnikov je bilo seveda povezano z razvojem oblačilne kulture, saj so slamniki vsaj od 17. stoletja postajali del vsakdanjega in prazničnega oblačilnega videza. Posebno poglavje je Brojan posvetil Janezu Trdini, odličnemu Mengšanju, ki so ga življenjska usoda in njegovi napredni nazori usmerjali v druge kraje, a ob srečevanju z drugimi kulturami nikoli ni pozabil zapisovati tudi podrobnosti o svojem domačem okolju, ter njegovih gospodarskih, družbenih ter duhovnih posebnostih. To ne preseneča, saj je sam napisal, da se ukvarja z »etnognozijo«. Trdinova pričevanja o pletenju slamnatih kit in šivanju slamnikov so zato neprecenljivi dokumenti. Ob teh pisemskih zapisih moramo še posebej poudariti, da jih Brojan objavlja v celoti in ne le nekaj izsekov, ki bi bili zanj zanimivi. Torej ima bralec pred seboj vir v celoti. Po navajanju virov za 19. stoletje, kjer najbolj izstopa Bretonec Balthasar Hacquet, sledijo navedbe o slamnikarstvu med prvo svetovno vojno, ko so izdelovali klobuke in čevlje iz ličja ter slame za vojake na frontah. Sledi obsežnejše poglavje o gradivu, ki je zaznamovalo slamnikarje in slamnikarstvo, tj. slama. Tu se avtor nekoliko odmakne od rdeče niti knjige in povzema nekatere ljubiteljske navedbe o vlogi slame v šegah in navadah, pripovedih, pesmih in drugih motivih, ki sooblikujejo »ikonografijo« slame. Zato pa se v naslednjem poglavju posveti temeljnemu izdelku, tj. kitam, ki so osnova vsakega slamnika. Temu delu knjige bi lahko rekli kar tehnološki priročnik, če upoštevamo še nadaljevanje, kjer je govora o postopku od spletenih kit do slamnikov. To je brez dvoma jedro in najboljši del Brojanove knjige. Kot sem povedal že zgoraj, ima prav ta vsebina veliko širši pomen od zgolj podrobnega opisovanja delovnih opravil. S to vsebino Brojan podaja tisto, kar danes tudi v mednarodnih okvirih imenujemo dokumentacija ljudskega znanja in čemur v Evropi in svetu namenjajo veliko pozornosti. Velikega pomena za prihodnost človeštva je namreč prav »uskładiščenje« tradicionalnih znanj. Ne zaradi neke nostalgije ali solzavega spominjanja kulturne dediščine, ampak predvsem zaradi številnih, tudi inovativnih možnosti, ki jih vsaka taka znanja

ponujajo sodobnemu človeku. Slamninarstvo v naših krajih ima svoja izhodišča na Tirolskem, zato Brojan v nadaljevanju predstavi tirolsko slamninarsko preteklost. Navsezadnje so bili to »nekoč« skupni prostori in slovenski svet je bil nanje močno navezan. Gospodarsko in še kako drugače! Popolnoma logično je, da je nadaljevanje knjige posvečeno slamninarski industriji. Ta del knjige je pomemben tudi zato, ker zelo nadrobno opisuje, kako je neka razvejana industrijska, obrtniška in rokodelska dejavnost vplivala na siceršnji gospodarski in kulturni razvoj Mengša in širše okolice. Vse rokodelske in obrtniške ter industrijske dejavnosti določa konzum in tako je bilo tudi s slamninarstvom. V knjigi izvemo veliko podrobnosti o prodaji slamninkov na sejmi in poznejšem trgu v Ljubljani. Zelo zanimivi so tudi primeri sprememb na področju modnega oblačenja in nošenja slamninkov ter drugih slamatih pokrival.

V nadaljevanju podaja avtor predstavitev pomembnih družin za razvoj slamninarstva, tako npr. Ladstätterjeve, Mellitzerjeve in Stembergerjeve, ter tudi njihove usode. Sledijo predstavitve številnih slamninaric in nekaterih slamninarjev, potem pa tudi predstavitve domačinov, ki so imeli tovarne in obrtne delavnice v domačem kraju. V novem poglavju avtor niza spomine nekdanjih slamninaric in slamninarjev. Pri tem je škoda, da teh spominov, ki so pravzaprav le viri, ni vpletel v siceršnjo razvojno nit slamninarstva. Seveda pa avtor ni pozabil tudi na vse tiste domačine, ki so si rezali kruh v izseljenstvu, med drugimi dejavnostmi tudi s šivanjem slamninkov. To poglavje je neprecenljive vrednosti, saj so vedenja o vsakdanjkih in praznikih naših izseljencev še pogosto zelo fragmentarno obdelana. Temu poglavju sledi še pregled izseljevanja Mengšanov po Evropi, kjer so si v različnih državah pomagali pri zaslužku tudi s slamninarstvom. Zadnje poglavje govori o zatonu slamninarstva, dejavnosti, ki je v sodobnostih prisotna le na tri načine: z muzejsko zbirko, nekaterimi drugimi, pretežno družinskimi pisnimi ter slikovnimi pričevanji in predvsem s to odlično knjigo Matjaža Brojana. Tako kot je Brojan ponosen na slavno preteklost Mengša in okolice, je lahko tudi Mengeš ponosen, da je Brojan to preteklost ohranil zanamcem. Sicer pa, kaj je že dejala Jerica z Dola, rojena 1886? Povedala je naslednjo misel: Takrat bo hudo na svetu, ko ne bo naša slama več dobra; bojo ljudje tako prevzetni, da jo bodo hoteli od drugod!

Besedilo: prof. dr. Janez Bogataj

Ta prepis recenzije knjige *Slamniki pod Gobarico* je prejel avtor knjige Matjaž Brojan, ki mi je z dovoljenjem objave avtorja zapisa, zapisal tudi naslednje: Ta knjiga je afirmacija našega in mojega skupnega dela. Ob odlični oceni se veselimo skupaj, kajti delo je naše skupno!

Veselimo se vsi, ki smo sodelovali pri tej izdaji knjige in verjetno vsi, ki ste knjigo že vzeli v roke. To je mengeška zgodovina in naj ne bi manjkala na naših knjižnih policah v naših domovih.

Knjigo lahko kupite v pisarni Turističnega društva v času uradnih ur vsako sredo od 16.–19. ure.

Milica Tomšič razstavlja v Trdinovem hramu

Milica Tomšič je ena od ustanoviteljev Likovnega društva Mengeš in je tesno vpletena v delo in likovno ustvarjanje. Tokrat je pripravila osem svojih likovnih del v suhem pastelu.

Milica Tomšič ob svoji sliki v suhem pastelu

V Trdinovem hramu v Mengšu, kjer tradicionalno razstavlajo člani likovnega društva, je razstavlila tihožitja in krajine. Razstava bo na ogled do maja.

Besedilo in foto: Binca Lomšek

Kdor vesele pesmi poje 2019

V sredo, 30. januarja, je bila v Kulturnem domu Mengeš tradicionalna glasbena prireditev *Kdor vesele pesmi poje*, na kateri so se predstavili vsi šolski zbori OŠ Mengeš pod vodstvom učiteljice in zborovodkinje Nataše Banko.

Priprave na izvedbo so potekale štiri mesece. Skupaj z učiteljico Mileno Osredkar so učenci ustvarjali koreografijo, scensko postavitvev in igro.

S svojim petjem so pevci otroškega in mlajšega mladinskega zbora navdušili polno dvorano obiskovalcev, ki niso ostali ravnodušni, prav nasprotno, z aplavzom so nagradili ves trud mladih glasbenikov.

V drugem delu večera je bila novost prireditve šolski muzikal *Spremeniva svet*, za katerega je glasbo napisal Pavel Dolenc, verze pa nadobudna učenka Hana Bojanović Kokot iz OŠ Kranj.

Učenci mladinskega pevskega zbora so muzikal skupaj z vokalnimi solisti Tjašo Per, Mihom Škrlepom, Joštom Perom, Ulo Pečnik in Mašo Paš Šergan ter z učenci igralci Luko Golobom Cerarjem, Petro Mušič, Taro Zrim Fabiani, Tio Rozman, Laro Ocepek, Laro Melloni in Riccardom Lucernom premierno uprizorili in si zaslužili močan aplavz občinstva. V živo jih je spremljala skupina mladih glasbenikov: Matic Gmeiner Juntez, Katja Potočnik, Annemarie Glavič, Martina Špendl in Tevž Globokar.

V muzikalu so nastopali učenci od 4. do 9. razreda. Bil jim je v velik izziv in tudi v veliko zadovoljstvo. Vanj so vložili veliko časa in truda, saj združiti petje, ples in igro ni mačji kašelj.

Skozi vsebino muzikala so se soočali s težavami in radostmi, ki jih lahko prinese najstništvo, podoživljali so svoje tovrstne izkušnje in razmišljali o tem, kako bi takšne problemske situacije sami reševali. Priprave na izvedbo so potekale štiri mesece. Učenci so bili na vajah vedno bolj motivirani. Skupaj z učiteljico Mileno Osredkar so ustvarjali koreografijo, scensko postavitvev in igro. Na vajah pa ni manjkala tudi dobra volja, za katero je znal poskrbeti solist muzikala, naš Miha, ki nas je v zadnjih urah vaj, ko smo vadili muzikal, znal spraviti v smeh. Nad vsem delom pa je bedela učiteljica Nataša Banko, ki ji delo z mladimi glasbeniki daje nove energije in ji hkrati odpira nova pevska obzorja. Delo je bilo naporno, občutki na odru pa nepopisni. Ena sama velika sreča, trdi zborovodkinja uspešnih zborov na OŠ Mengeš. Učenci si želijo ponovne uprizoritve, zato vsi upamo, da bo do nje tudi prišlo.

Besedilo in foto: Nataša Banko in Milena Osredkar

5. Prešernov dan na Dobenu

Turistično društvo Dobeno je 8. februarja že petič zapored pripravilo praznovanje kulturnega praznika v našem kraju. Ker je naselje z 255 (prijavljenimi) prebivalci raztegnjeno na velikem območju in kar nekaj km oddaljeno od občinskega središča, se v turističnem društvu trudimo organizirati dogodke, ki privabijo in združujejo Dobence. Med številnimi dogodki, ki jih organiziramo na Dobenu, je eden od najbolj obiskanih prav kulturni praznik, spomin na našega največjega pesnika Franca Prešerna, ki smo ga letos na Dobenem počastili že petič.

Frančiška Hunjet in Marta Premk sta predstavili svoje lastne pesmi

Praznovanje, ki se je začelo ob 11. uri, je tudi letos potekalo na dvorišču Anžinove domačije, saj prostor na velikem dvorišču stare domačije nudi zelo prijetno in primerno kuliso za izvedbo prireditve. Poleg tega je k prijetnemu ambientu pripomogla tudi stojnica TD pri vhodu na prireditveni prostor, bogato založena z raznovrstnim domačim pecivom, pa tudi kuhano vino, topel čaj in »ta kratki« so bili na njej, kar so vse prispevali pridne domačinke, KT Blaž in Dobenski hram. Letos so naše zavzete kulturnice v režiji animatorke Mete Selan, pripravile program v treh segmentih: recitacije Prešernovih pesmi s poudarkom na »igrani« recitaciji Lepa Vida, ki so jo recitatorke izvedle v primernih kostumih in narodnih nošah, bila pa je poudarjena tudi scensko. Sledila je počastitev spomina na Valentina Vodnika, ob 200. obletnici njegove smrti, zadnji del pa je bil namenjen pesmim »prosto po Prešernu«, pri čemer sta Frančiška Hunjet in Marta Premk predstavili svoje lastne pesmi.

Program je tudi letos tekoče povezovala Ivana Premk, za zvočne efekte in glasbo je skrbel Kerznarjev Jože, elemente za sceno pa je izdelal Martin Skopec. Seveda je glavno vlogo odigrala že izkušena recitatorska ekipa, ki sta jo popestrili mladi Tara in Zara. Prireditve je privabila lepo število domačinov in obiskovalcev Dobena, tudi vreme nam je bilo naklonjeno, tako je blizu devetdeset obiskovalcev proslave, med katerimi sta bila tudi mengeški župan Franc Jerič in podžupan Bogo Ropotar s svojima soprogama, s spontanim aplavzom nagradilo nastopajoče in izrazilo priznanje organizatorju prireditve.

Lepo je videti, da se je prireditve ob kulturnem prazniku na Dobenu »prijela«, saj beležimo vsako leto več obiskovalcev. Zasluge za to pa gredo vsem, ki sodelujejo pri pripravi in izvedbi proslave.

Besedilo in foto: Tone Vidrgar

Zvezdica Zaspanka je v Mengšu priskočila na pomoč kosmatincem

V torek, 12. februarja, je na povabilo Knjižnice Janeza Trdine Mengeš in AIA – Mladinskega centra Mengeš v goste prišla Zvezdica Zaspanka, pravzaprav več njih.

Otroci so v zameno za brezplačne vstopnice prinesli hrano ali opremo za živali, ki potrebujejo pomoč

Predstavo za otroke so srčno in odlično odigrale strokovne delavke Vrtca Črnuče – enota Sapramiška (Vida Videc, Jana Križman, Sergeja Sovič, Simona Gašperič, Lili Žižek, Tina Kok, Minka Rajh, Mojca Verbič, Brigita Colarič, Milena Velepec in Magda Koren Korenčan).

Dvorana AIA – Mladinskega centra Mengeš je bila polna nadobudnih in radovednih otrok, ki so z zvedavimi očmi uživali v predstavi in občudovali lepe zlate lase Zvezdice Zaspanke ter trepetali pred razbojnikom Ceferinom.

Predstava je imela tudi dobrodelno noto. Otroci so v zameno za brezplačne vstopnice prinesli hrano ali opremo za živali, ki potrebujejo pomoč. S skupnimi močmi smo zbrali ogromno. Vse darovano pa bo v mesecu marcu prejelo neprofitno društvo "Srce za bulle".

Besedilo: Barbara Ahačič Osterman, Knjižnica Janeza Trdine Mengeš

Zvezdico Zaspanko so odigrale strokovne delavke Vrtca Črnuče – enota Sapramiška. Foto: Brane Tomšič

Za nami je plodno in uspešno leto

Likovno društvo Mengeš je imelo 20. februarja svoj 23. redni občni zbor, hkrati so potekale tudi volitve v organe društva. Podana so bila poročila, ki so bila sprejeta brez pripomb. Ker je društvo pridobilo status »društva, ki deluje v javnem interesu«, so bile v statut društva dodane spremembe in pripravljen predlog plana dela in proračuna društva za leti 2019 in 2020. Izvedli smo tudi volitve, tako imamo novo staro predsednico, ki bo društvo vodila prihodnji dve leti.

V pozdravnem nagovoru je predsednica Leonida Goropevšek pozdravila gosta, župana Franca Jeriča in Jožeta Vahtarja. V obširnem poročilu o delu – skoraj ga je bilo nemogoče skrajšati – je predsednica nanizala številne aktivnosti, sodelovanja na ex temporih, natečajih, delavnicah in akcijah, še posebej je poudarila uspehe, ki jih ni bilo malo. Plan dela je bil v celoti izpolnjen. Zahvalila se je Občini Mengeš in Zvezi kulturnih društev občine Mengeš, saj brez njihove pomoči ne bi mogli uresničiti zastavljenih ciljev.

Župan Franc Jerič je občni zbor pozdravil in povedal, da je ponosen na naše društvo, ki je med najbolj aktivnimi v občini in na visoki ravni, da redno spremlja naše aktivnosti in je presenečen nad res kakovostnim delom. Čestital je društvu za uspehe in zaželel še naprej zavzeto in uspešno ustvarjanje ter bogatenje kulturnega življenja tako v občini kot širše.

Jože Vahtar, ki je zastopal Lovsko družino Mengeš, Turistično društvo Mengeš in ZKDOM, je izrazil pohvale k našemu delu, ki je lahko vzor drugim društvom tako v skromnosti kot v aktivnosti in uspešnosti. Opaža pa, da je treba v društvo vključiti tudi mlajše člane.

Stara-nova predsednica Leonida Goropevšek se je zahvalila gostom za pohvalne besede, članom društva pa za delo in zaključila z besedami: s skupnimi močmi bomo zmogli vse ...

Besedilo: Binca Lomšek

Foto: Lojze Burja

Stara - nova predsednica Likovnega društva Mengeš Leonida Goropevšek

Gospod Jože Vahtar je nagovoril navzoče in poudaril, da je treba pomladiti društvo

Refleksije – fotografska razstava Binca Lomšek v Kranju

Članica Likovnega društva Mengeš je v galeriji Bala skupaj z JSKD OI Kranj pripravila 30 fotografij z naslovom Refleksije. Odprtje je bilo v četrtek, 21. februarja, ob 18. uri.

Predstavnica JSKD OI Kranj Slavica Okorn je v pozdravnem nagovoru na kratko opisala, kako aktivna je umetnica Binca Lomšek na več področjih. Ni le fotografinja, je tudi slikarka, pesnica, novinarka, predvsem je vsestranska ustvarjalka z veliko energije, volje in ambicije po iskanju novega, zanimivega in popolnejšega.

Še posebej blizu ji je fotografija, za kar je prejela številne nagrade in priznanja na natečajih po Sloveniji. Njene fotografije krasijo scenografijo TV SLO in POP TV. Najbolj je ponosna na eno od prvih fotografij, ki bi jo lahko uvrstili na to razstavo, z naslovom Kje si zombi?. Zanj je prejela srebrno paletu Zveze likovnih društev Slovenije. To razstavo je pripravljala dobro leto.

Kot refleksijo na prihajajočo pomlad je razstavo popestril obisk še ne šestletne vnukinje, za katero je pred tremi leti izdelala kompletno opravo za kurenta z masko vred. Mala kurentka je plesala med številnimi obiskovalci malo zadržano, verjetno zato, ker bo pust prišel šele naslednji konec tedna.

Binca je tudi pesnica, tako je ob zaključku prebrala pesem Volčje testo, ki jo je posvetila pokojnemu pisatelju, dramatik in esejistu Marjanu Rožancu, sodelavcu, ob katerem je spoznavala lepoto besede.

Besedilo: J. Šmon
Fotografije: Lojze Burja

Predstavnica JSKD OI Kranj Slavica Okorn je v pozdravnem nagovoru predstavila umetnico Binco Lomšek

Razstava bo na ogled do 13. marca po predhodni najavi po telefonu 04/201-37-32.

Za kulturni praznik k našemu velikemu poetu v Vrbo

Že dvajsetič je bil tokrat pohod od Radovljice do Vrbe. Dobrim trem stotnijam pohodnikov smo se tudi tokrat pridružili veterani vojne za Slovenijo in častniki iz Domžal.

Ob avtorju Zdravljice in z avtorjem pesmi Je treba delat

Lepo se je srečati s prijatelji, ki se udeležijo tega pohoda. Že med potjo in pozneje na proslavi ob Prešernovem spomeniku na Bledu je čutiti ponos, da imamo Slovenci svoj dan kulture. Kultura je nesporno

srž vsakega naroda, zato smo ponosni, da lahko razmišljamo in se izražamo v našem slovenskem jeziku, smo ponosni, da živimo na tem lepem prostoru v zavetju Alp, Panonske nižine in Jadrana, skratka, da smo Slovenci.

Praporščaki in zastavonoše so se ob spomeniku v Vrbi s častnim pozdravom poklonili našemu rojaku, velikemu pesniku dr. Francetu Prešernu.

Na osrednji slovesnosti v Vrbi, mali vasici pod mogočnim Stolom, nas je slavnostni govornik etnolog dr. Janez Bogataj spomnil, da se v bistvu kulturni praznik slavi vse od rojstnega dne dr. Franceta Prešerna 3. decembra, pa vse do datuma njegove smrti 8. februarja. Že lani smo se tako posvečali letu Ivana Cankarja, letos ne pozabimo na leto Valentina Vodnika.

Lara Jankovič nas je popeljala v svet poezije in dokazala, da ni čisto vsak nor, kdor se s petjem ukvarja. Svoje je dodal še kantavtor Adi Smolar, ki nas je opomnil, da je treba delat, pa čeprav je kulturni praznik dela prost dan.

Besedilo in foto: Janez Gregorič

Zdravje je naše največje bogastvo

Tako pravi pregovor, katerega pomen zelo dobro razumemo šele takrat, ko zbolimo. Na žalost smo ljudje takšni, da se vsega lepega dodobra zavemo res šele takrat, ko tega nimamo več. O zdravju nam veliko povedo tudi številni pregovori.

(Vsaj) eno jabolko odžene zdravnika stran

Človek v mlajših letih na marsikak nasvet ali opomin le odmahne z roko. Tako je tudi z zdravjem. Da bi morali nanj bolj paziti, se velikokrat zavemo zelo pozno. Tolaži pa nas misel, da lahko še marsikaj popravimo. Za zgled so nam lahko otroci, ki že vedo, kako je treba skrbeti za svoje zdravje. To dobro vem, saj kot učiteljica mlajših učencev doživljam veliko lepega, ko vidim, kako otroci iskreno in zavzeto sodelujejo v različnih akcijah ter upoštevajo nasvete o zdravem načinu življenja.

Juša: Jem zdravo hrano, grozdje, lubenico, bučke. Pijem vodo.

Sameya: Jem zelenjavo in sadje. Veliko se gibam, rada tečem in igram košarko. Ne jem veliko sladkarij.

Lan: Jem veliko sadja, predvsem jabolka, hruške, mandarine in nektarine. Rad sem gibko košarkar in rolkar. Ker sem zelo alergičen na arašide, pazim, da jih ne jem. Veliko hodim na sveži zrak.

Prvošolci so povedali tudi, kako v času boleznih babi in dedi pomagata njim in tudi, kako oni pomagajo njima, če zbolita. Tegobe in bolečine namreč prenašamo veliko lažje, če v času bolezni pomagamo drug drugemu.

Zala: »Kadar sem bolna, me včasih čuvata mama Angelca in ata Pavel. Skuhata mi čaj in kosilo po moji želji, obvezno pa je zraven tudi solata. Kadar pa zbolita, jima naša dru-

Gibanje je del zdravja

žina in jaz pospravimo hišo in prinesemo stvari, ki jih rabita.«

Maksim: »Kadar sem bolan, prideta k nam babi in dedi. Babi mi skuha makarone in juho, dedi mi prinese čaj in vodo. Kadar sta bolna onadva, jima prinesem za pit in se stisnem k njima.«

Dan: »Kadar sem bolan, zame skrbi babi. Skuha mi čaj, poboža me po čelu, stisne me k sebi, včasih me tudi masira. Kadar je bolna pa babi, ji prinesem za pit in se z njo pogovarjam.«

Izak: »Kadar sem bolan, me babi in dedi pokrijeta z deko, skuhata mi čaj in prineseta sadje. Kadar sta bolna onadva, jima poma-

gam pri domačih opravilih. Pomagam jima kuhat.«

Čudovito se mi zdi, kako bogato in srečno je lahko življenje dveh tako različnih generacij, kot sta otroška in starejša. Prva vedoželjna in učljiva, druga pa modra in polna izkušenj. Obema je skupna potreba po bližini in nežnosti, kar ju osrečuje.

Lepo je, če smo povezani. Lepo je, če človek ni sam, sploh, če je bolan in nemočen. Zato sledimo zgledu naših prvošolcev in njihovih babic in dedkov. In življenje bo lepše in lažje.

Besedilo in foto: Lidija Ropotar, učiteljica na OŠ Mengeš

Kadar smo skupaj, je najlepše

Večina v Svetu Občine Mengeš noče niti razpravljati o kršitvah sklepov o oskrbi z alpsko vodo izpod Krvavca

Proti so glasovali svetniki LOM in SLS! Za sva glasovala le dva! Kljub jasnemu opozorilu, da s(m)o vsi člani Sveta soodgovorni za kršitve svojih sklepov, potem ko s(m)o o njih seznanjeni in ne ukrepamo – nočemo niti razpravljati! Verjetno s(m)o (so)odgovorni, do neke mere podobno kot neposredna, sicer tudi kazensko-odškodninsko odgovorna, kršitelja župan Franc Jerič in direktor JKP Prodnika Marko Fatur. In ne nazadnje s(m)o (so)odgovorni za manj zdravo, dražjo, manj zanesljivo in varno oskrbo z zdravo pitno vodo!

Svet je tokrat (4. seja, dne 21. 2. 2019 – link http://www.menges.si/media/moddoc_10278_c95add8d5b67535a4f6608.pdf) v novi sestavi ravnal podobno (ne)odgovorno kot lani, ko sem predlagal obravnavo podobnega gradiva (26. seja, dne 21. 6. 2018 – link http://www.menges.si/media/moddoc_10147_c9503d5a532c315b233b211c.pdf).

Kljub jasnim navedbam in opozorilom o ustavno-pravni (so)odgovornosti – navedena v nadaljevanju.

Ker gre poleg kršenja oz. neizvajanja sklepov Sveta Občine Mengeš tudi za kazensko-odškodninsko odgovornost neposrednih kršiteljev in vseh, ki ukrepamo oz. ukrepajo, bom(o) moral(i) nadaljevati z ukrepanjem vsaj nekateri ali nekdo.

(So)odgovornost članic in članov Sveta ter nje-

govih organov in komisij, pa tudi oz. predvsem Nadzornega odbora in seveda župana, temelji na naslednjih ustavno-pravnih podlagah:

1. Pravica do pitne vode – 70.a člen Ustave RS;
2. Svet Občine Mengeš nadzoruje delo župana, podžupana in občinske uprave glede izvajanja odločitev občinskega sveta, 17. člen, (2) alineja, 7. odstavek Statuta;
3. Župan Občine Mengeš skrbi za izvajanje splošnih aktov občine in drugih odločitev občinskega sveta, 28. člen, (2) alineja, 3. odstavek Statuta.

Sklepi so bili sprejeti kot nadomestek (!?) za neizveden referendum, dne 19. 2. 2009, na 23. seji Sveta. Občina Mengeš bi se morala v skladu z njimi še vedno oskrbovati z alpsko vodo iz Izvirov pod Krvavcem in iz Medobčin-skega vodooskrbnega sistema Krvavec, kjer

ima 30-odstotno lastništvo in pravice. In sodelovati pri vzdrževanju in obnovi ter povečanju kapacitet. Namesto tega je upravljalec JKP Prodnik zaprl vodovod (obvestilo z dne 11. 11. 2015), odstranil merilno mesto in celo porušil sam vodovod! Župan Občine Mengeš Franc Jerič pa ni storil ničesar, da bi to preprečil ali ukrepal.

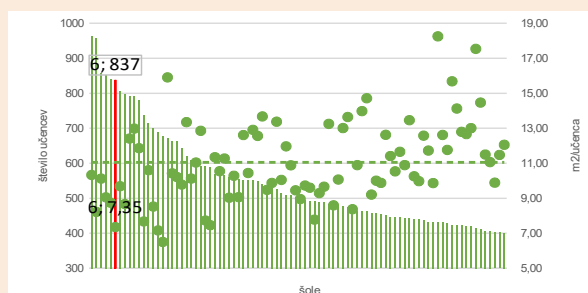
Na naši FB-strani [facebook.com/CivilnaIniciativaMenges/](https://www.facebook.com/CivilnaIniciativaMenges/) objavljamo odziv na sklep okrog državnega tožilca g. Milanoviča, da navedbe (ovadba), da sta župan Franc Jerič in direktor JKP Prodnika Marko Fatur odgovorna za dejansko porušen magistralni vodovod, s tem nisi podal utemeljenega suma kaznivega dejanja!

Besedilo: mag. Tomaž Štebe, vodja Civilne iniciative Mengeš

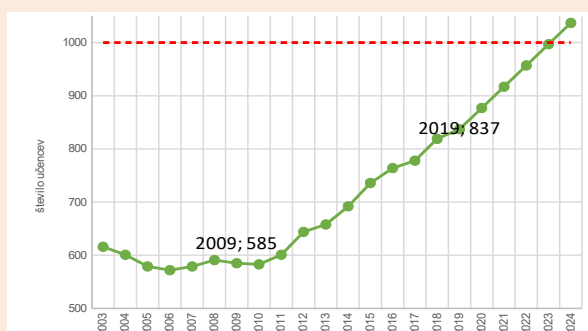
Rešitev športne dvorane in šole v enem koraku

Natečaj za Športno dvorano je bil izveden v letu 2009, ko je bila situacija na osnovni šoli povsem drugačna od današnje. Šola je obiskovalo 585 učencev, demografska krivulja je dosegla lokalno dno. Odločitev za gradnjo večnamenske športne dvorane je bila takrat glede na potrebe šole in občanov upravičena. Žal pa občina ni imela srečne roke pri izbiri lokacije, ki je bila določena špekulativno ter brez prave strokovne presoje.

Rast števila učencev do leta 2024
(vir: Investicijski program NVŠD 2019, lastni podatki)

100 največjih šol brez podružnic
(vir: Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport 2019)

Osnovna šola Mengeš od leta 2010 naprej beleži stalno rast števila učencev, ki bo glede na število novih stanovanj v občini okoli leta 2023 presegla magično mejo 1000 učencev. Danes glavni problem šole tako ni več samo telovadnica, saj šolska stavba kljub nedavni prizidavi poka po šivih. V zelo kratkem času bo poleg znanih problemov s kuhinjo, jedilnico, garderobami, knjižnico in kabineti, začelo primanjkovati tudi učilnic. Občina teh težav s projektom nove večnamenske športne dvorane ne rešuje, pač pa jih prelaga na poznejši čas. Na problem prenatrane šole, neustreznega prometa ter posegov v park pa ne opozarja le naša ekipa. O tem je na podoben način razmišljala tudi svetnik SD v prejšnjem mandatu Mirjan Trampuž. Na problem demografije stalno opozarja vodstvo šole, enako pa ugotavlja tudi pravkar pridobljeni Investicijski program NVŠD, ki pravilno zaznava nevzdržnost demografskih pritiskov, vendar med re-

šitvami kljub temu podrobneje obdela zgolj izgradnjo športne dvorane, brez drugih potrebnih rešitev. Iz tega sklepano, da se vodstvo občine ne zaveda resnosti problema oziroma pri tem sledi drugačni logiki.

Po podatkih šolskega ministrstva Osnovna šola Mengeš sodi med največje pri skoraj najmanjšem številu m² na posameznega učenca. To jasno kaže, da ob nadaljnji rasti števila učencev stiske s prostorom ne moremo rešiti z aktualnim projektom večnamenske športne dvorane, pač pa s takojšnjim celovitim pristopom, ki bo poleg športa rešil tudi druge potrebe šole. Občino pozivamo, da na temo prostorskega razvoja in razvoja šolstva odpre konstruktivno javno debato.

Več na: www.facebook.com/zelenimenges/

Besedilo in infografika: Rok Benda, arhitekt

Utrinki iz aktivnosti Nove Slovenije v Mengšu

Aktualno dogajanje v Občini Mengeš sloni na investiciji občine v izgradnjo športne dvorane ob osnovni šoli. Vsem deležnikom je jasno, da je investicija nujna, čeprav ne rešuje demografskega problema na šoli v celoti, kakor tudi invazivno posega v Mestni park. Vendar je dobrobit kraju v tem trenutku tako velika, da je treba začeti in pravočasno zaključiti omenjeni projekt. Če bo občina z investicijo zamudila, lahko izgubi omenjena nepovratna sredstva s strani Eko sklada. Zato v OO NSi Mengeš podpiramo predstavljeno rešitev glede športne dvorane.

Ob prvi obravnavi proračuna za leto 2019 smo opozorili tudi na dejstvo, da se predolgo odlašaja z ureditvijo pločnika na Kolodvorski cesti do meje z občino Domžale. Z amandmajem k proračunu smo prikazali, da lahko Občina na določenih postavkah prihrani dovolj denarja, ki ga lahko nameni za izvedbo omenjenega projekta, vsaj na začetni dokumentacijski in organizacijski ravni. S strani občinske uprave smo za zdaj prejeli ustno zagotovilo, da so naše pripombe naletele na plodna tla in bodo upoštewane.

Med pobudami za bolj »zeleno« občino smo predstavili tudi dve okoljski pobudi, in sicer:

1. Postavitev vsebnikov za zbiranje odpadnega jedilnega olja (brez trdnih delcev in čistil) za predelavo v biodizel. Primer tovrstne

dobre prakse je izveden v Trbovljah, kjer so že v prvem mesecu zbrali 450 l tovrstnega odpadka.

2. Druga pobuda pa vabi vključitev Občine Mengeš v Lokalni semafor podnebnih aktivnosti. Gre za spletno platformo, ki prikazuje aktivnosti občin pri zmanjševanju emisij toplogrednih plinov v občinah. Projekt je zaživel v letu 2018, iz naše bližine pa sta se ga med pionirskimi občinami udeležili Občina Moravče in Mestna občina Kranj. Spremljajo se aktivnosti na področju gradenj, prometa, kmetijstva, industrije, odpadkov ... Zainteresirani občani in občanke si projekt lahko ogledate na <https://semafor.podnebnapot2050.si/>

Devetega marca bo na Bledu slovesna akademija ob praznovanju 30-letnice krščanske demokracije v Sloveniji. Slovenski krščanski demokrati (politična predhodnica Nove Slovenije – krščanskih demokratov) so kot politična stranka tlakovali pot za samostojno Slovenijo. Vprašanje, ki se ob tej obletnici poraja, pa je, kako zadnja leta vladajoče elite ravna s to dragoceno pridobitvijo. Lahko bi se spomnili na evangelijski stavek: »Svetega ne dajajte psom, in svojih biserov ne mečite svinjam, da jih ne pomendrajo z nogami in se nato obrnejo ter vas raztrgajo.« Mt 7,6

Besedilo: Rok Burja, OO NSi Mengeš

V SMO menimo, da bi bilo treba preurediti Trg pod kostanji

Trg pod kostanji se nahaja v prometnem središču mesta, na jugozahodnem delu križišča Slovenske ceste in ceste Trdinovega trga (ta se proti Domžalam nadaljuje kot Grobeljska cesta). Tam je manjši zelen odprti prostor, kjer trenutno obratuje Doner Kebab Mengeš. Ime ima po velikih starih kostanjih, ki rastejo ob zahodni strani območja, na liniji ob Stari poti.

Trenutno je prostor nepremišljeno oblikovan in slabo izkoriščen. V uporabi je le dobra polovica prostora, ureditev ne deluje skupaj s prostorom, ni medsebojne komunikacije in ustrezne povezave z okolico. Hkrati najbolj privlačni ambient ob južni stranici parcele (lastnik je občina) niso izkoriščeni. Ta lokacija ima velik potencial. Kot rečeno, leži v središču mesta, kjer so vedno dobrodošle odprte pohodne površine. Kostanji vnašajo čudovit ambient, na zahodu je cesta Stare poti zelo neprometna in tudi sicer privlačna za sprehod (manjkajo ji nadaljnje povezave ter vsebina). Še večjo vrednost bo imel prostor v bližnji prihodnosti, ko bo končana obvoznica in bomo lahko omejili promet skozi mestno jedro. Dolgoročno gledano se lahko tudi cesta Trdinov trg dopolni s širšo pohodno površino in se tematsko poveže tudi s Trdinovim parkom, takrat bo obravnavan prostor postal tudi strateško pomembnejši.

Prvo, kar lahko storimo že danes, je funkcionalni izkoristek večjega dela parcele. Zapolnimo prostor na južnem delu območja, ambient pod čudovitimi kostanji izkoristimo zase in potisnimo parkirne površine ob kateri drug rob. Obdržimo preglednost križišča, a hkrati v notranjosti prostora s primernim

zelenjem omejimo poglede in hrup s prometnic. Uredimo ga za obiskovalce, da bo hkrati bolj funkcionalen in veliko bolj estetski. Da bomo tam z veseljem posedeli dlje časa. Tako mimoidoči kot gostje lokala, ki bi ga lahko predstavili proti južnemu robu. Od tam bo omogočena bolj racionalna vzpostavitev zunanjih površin, hkrati je prestavitev odlična priložnost za novo, bolj privlačno podobo objekta.

V SMO menimo, da je možnosti veliko, treba jih je ovrednotiti in »zagrabiti«. Poleg tega finančni zalogaj ne bi bil prevelik za naš proračun. Glede na navedeno SMO županu predlagali, da se v letu 2019 v proračunu zagotovijo finančna sredstva za preureditev ene najatraktivnejših lokacij v naši občini.

Besedilo in foto: Peter Gubanc, predsednik SMO

Zahvala VDC INCE in bivalni enoti Naša hiša

Poslednji cilj vseh nas je mir, čeprav gremo z zemeljskega obličja. Naš Peter je zaupal vase, se veselil in doživel mnogotero srečnih trenutkov zaradi vas, ki ste mu podelili gostoljubje pred skoraj štirimi desetletji. Ob koncu, ko je zamrl njegov poslednji dih, je prav z vašo srčno energijo, z vero vanj, ki ste mu jo vsakodnevno pokazali na topljiv in prijazen način, našel cilj. Mir. Mir, ki ga je objel, je žal odtrgal njegovo naslednje tuzemsko jutro z nami in vami, vendar je, verjamemo, vzel slovo z nasmehom v svojem srcu.

Težko bi vam napisali vse, kar smo se preko njega in vašega truda ob njem, naučili v življenju. Našemu Petru ste strokovno, predvsem pa po človeški plati, nudili oporo, ki bi jo sami ne zmogli. Ne le, da ste del vsakodnevne bremena prenesli z naših ramen, to je še najmanj. Petru ste ponudili dostojanstvo, ponudili ste mu delo in s tem samopotrđitev, predvsem pa ste ga razumeli, čeprav niste bili njegovi najbližji družinski člani. Da, niste bili družinski člani, ste pa bili najbližji. Zaupal vam je, zaposlenim in varovancem, vas cenil, upošteval ter ob tem leta, ki so mu bila naklonjena, preživel polno in z radostjo v sebi.

Tiho je za vekomaj zaspalo Petrovo srce. Odpravil se je tja, kjer bo našel vse svoje zbrane, od včeraj in kdo ve od kdaj. Iskrena hvala, ker ste mu pomagali hoditi po življenjski poti

in naj vas, ko boste zaslišali kakšen narodni napev, misel ponese k Petru, ki je imel rad tovrstno glasbo in imel rad vse vas.

Družina Nahtigal se vam zahvaljuje, ker se naš Peter ni izgubil kot zven v tihoto, ni odšel v nič in pozabo. S spoštovanjem do vašega truda, do vas kot strokovnjakov, predvsem pa z zavedanjem, da ste ob Petru stali dobrosrčni ljudje – hvala.

Besedilo: družina Nahtigal

*Glej zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.*

*Vsaka mama je prava
mama,
dana za srečo in na
veselje.
Prava. In ena sama.
Za vse življenje.*

(T. Pavček)

*Drage mame,
vse dobro
ob Vašem prazniku.*

Hvala Vam.

Optika Golavšek

Vida Golavšek s. p.

Slovenska c. 28, 1234 Mengeš

T: 01/7237-968

M: 040-284-081

S: www.optika-golavsek.si

SERVIS LCD TV APARATOV

SHARP
KENWOOD
TELEFUNKEN
● BLAUPUNKT
FINLUX JVC
TOSHIBA
HITACHI

**AUDIO
VIDEO
SERVIS**

SERVISNI PARTNER ZA SLOVENIJO

Telefon: 01 729 13 03

Telefon: 01 729 13 04

E-pošta: avs.menges@siol.net

Internet: www.sharp-servis.si

Hribarjeva ulica 38, 1234 MENGEŠ

Delovni čas: od 9.-12. in od 15.-18. ure

*Mama, ti si topla, nežna dlan,
mama, ti si nasmeh, ki polepša dan.*

*Iskrene čestitke ob vašem
prazniku – 25. marcu,*

Franc Jerič - Lista za občino Mengeš

MAREC V KNJIŽNICI MENGEŠ

12. 3. **Jana Dular:**
TOPLO SRCE AFRIKE
doživetje predavanje o življenju in humanitarnem delu v Vzhodni Afriki
torek, 12. marec 2019, ob 19.30: Krajevna knjižnica Janeza Trdine Mengeš

19. 3. **Martina Urankar**
PORTUGALSKA:
dežela na robu Atlantika
vstop prosti
torek, 19. marec 2019, ob 19.30: Krajevna knjižnica Janeza Trdine Mengeš

26. 3. **Alenko Veber:**
DUHOVITO IN NABRITO
z Alenko Veber:
predavanje in predstavitev knjige Kolo sreče
vstop prosti
torek, 26. marec 2019, ob 19.30: Krajevna knjižnica Janeza Trdine Mengeš

Upravni odbor

**DRUŠTVA
UPOKOJENCEV
MENGEŠ**

**vabi članice in člane na
zbor članov, ki bo
v soboto, 23. marca 2019,
ob 14. uri
v avli Osnovne šole Mengeš.**

**Zbor bo potekal po običajnem
dnevnem redu, na začetku pa
se bo predstavila društvena
dramsko-recitacijska skupina.**

Vabljeni v čim večjem številu.

*Je čas, ki da,
je čas, ki vzame.
Pravijo, je čas,
ki celi rane.
In vemo, je čas,
ki se ne konča.*

ZAHVALA

V 85. letu starosti se je po hudi bolezni poslovil

DRAGO ŠARC

iz Mengša, Veselovo nabrežje 7a

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste bili v težkih trenutkih v oporo njemu in nam. Zahvaljujemo se vsem za izrečena sožalja, stiske rok, podarjeno cvetje, sveče in darove za svete maše.

Iskreno se zahvaljujemo osebjem in sestram Doma sv. Katarine v Mengšu za skrbno nego, pomoč pri lajšanju bolečin, nešteto izrečenih prijaznih besed in molitev.

Vsi njegovi

NAPOVEDNIK AIA - Mladinski center Mengeš: od MARCA 2019 →

MLADINC bo odprt od 17.00 do 22.00 od pon. do pet., v sob. in ned. pa glede na dogodke

Več info na: fb *drustvo aia*, drustvo.aia@gmail.com, T:070-732-070

KAJ SE DOGAJA

- ***PODJETNIŠKI VEČER**, v sredo, 6. 3., ob 18:00, v Mladincu (Obrtna zbornica Domžale)
- *Zanimivo popotovanje **EKVADOR in GALAPAGOS**, v sredo, 13. 3., ob 18:00, v Mladincu (Nina Zalaznik)
- ***KONOPLJINA ČAJANKA**, v petek, 15. 3., ob 18:00, v Mladincu (Kmetija Vrindika)
- ***TURNIR V BADMINTONU**, v soboto, 16. 3., ob 15:00, v ŠD Partizan Mengeš (Simon Štebe)
- ***SKRIVNOST GENIJEV IN NAJBOLJŠIH VODIJ**, v sredo, 20. 3., ob 19:30, v Mladincu (Andrej Pešec)
- *Zanimivo popotovanje **ISLANDIJA**, v sredo, 27. 3., ob 18:00, v Mladincu (Bogo Ropotar)
- ***UČIM SE UČITI - UČIM SE POMAGATI UČITI**, v sredo, 3. 4., ob 18:00, v Mladincu (Dušica Kunaver)
- ***MUZIKAJA - Koncert Nine ZUPAN**, v petek, 5. 4., ob 20:00, v Mladincu (Uroš Rangus)
- ***SKUPINA Z BARBKO ŠPRUK**, v sredo, 10. 4., ob 18:00, v Mladincu (Barbka Špruk)
- ***NENAVEZANOST - SKRIVNOST MIRU IN SREČE**, v sredo, 17. 4., ob 19:30, v Mladincu (Andrej Pešec)
- ***POGLOBITE SVOJE FINANČNO ZNANJE O DENARJU**, v sredo, 24. 4., ob 18:00, v Mladincu (Katja Logar Nadižar)

PLES in VADBA

- * **HIP HOP**, pionirska skupina, v torek in četrtek, od 18:00 do 19:00; mladinska skupina, v torek in četrtek, od 19:00 do 20:00; članska skupina, v torek in četrtek, od 20:00 do 21:00; hip hop urice za mlajše (predšolske), ob četrtnih, od 17:00 do 18:00, v prostorih Mladinskega centra (Sanja Tomšič)
- ***PILATES ZA NOSEČNICE**, po dogovoru, prijava na drustvo.aia@gmail.com, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)
- ***PILATES**, ob torkih, od 17:00 do 18:00, v prostorih Mladinca (Sanja Tomšič)
- ***JOGA** pod vodstvom učiteljice joge z elementi energijske kineziologije in terapevtskih naravnih metod zdravljenja, vsak četrtek ob 7:00, vsak ponedeljek in petek ob 19:00, v prostorih Mladinca - v plesni dvoranci (Maja Maselj)

UČENJE IN SVETOVANJE

- ***BREZPLAČNA UČNA POMOČ**, ob ponedeljkih, od 16:00-21:00 (ali termin po dogovoru), za mlade od 10. leta dalje, dijake in študente, v Mladincu (Rok Resnik)
- ***TEČAJ ANGLEŠČINE ZA OTROKE**: v ponedeljek od 17.15-18.45 (3., 4. in 5. razred), v Mladincu (Vanja Vojvodić, prof.)

ANIMACIJE

*Solza, žalost, bolečina
te zbudila ni,
a ostala je tišina,
ki močno boli.
(T. Pavček)*

ZAHVALA

V 76. letu je tiho odšla naša draga žena, mama in babi

Ida Cerar

iz Mengša, Glavarjeva ulica 6

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izkazali sožalje, darovali cvetje, sveče in svete maše.

Hvala tudi gospodu župniku Marku Koširju za lep cerkveni obred, pevcem za sočutno zapete pesmi in trobentaču za zaigrano Tišino.

Še posebej pa se zahvaljujemo patronažnima sestram Majdi in Mirjam ter sestri Feliciti, ki nam je v težkih trenutkih nudila nesebično pomoč.

Hvala vsem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti in jo boste ohranili v lepem spominu.

Mož Zdeno, hči Irena in sin Primož z družinama

SPOMLADANSKA ČISTILNA AKCIJA 2019

Vabilo na spomladansko

ZAKLJUČNO ČISTILNO AKCIJO, ki bo v soboto, 6. aprila 2019.

Zbor za udeležence je ob 9. uri na parkirišču za Kulturnim domom Mengeš. Na zbornem mestu boste dobili vreče in rokavice, prosimo pa, da s seboj v čim večjem številu prinesete grablje, rovnice ...

Zaključek akcije planiramo okoli 11. 30.

Po zaključku čistilne akcije se bomo okrepčali z malico in pijačo.

Vodji skupne čistilne akcije sta Franc Zabret (Topole) in Bogo Ropotar (podžupan Občine Mengeš) v sodelovanju s Turističnim društvom Mengeš in Občino Mengeš.

Udeleženci se udeležijo čistilne akcije na lastno odgovornost.

Dovolite torej, da vas povabimo, da se v kar največjem številu udeležite skupne čistilne akcije, saj naj bo to tudi odraz naše skupne zavesti za lepo in čisto okolje.

Občina Mengeš in TD Mengeš